

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

00:12:46

Voorzitter: Goedenavond, Van harte welkom op deze oordeelsvormende vergadering van 13 februari. Welkom mensen thuis, welkom mensen op de publieke tribune en natuurlijk ook welkom aan uw raadsleden en welkom aan de wethouder. Vandaag gaan we met elkaar in debat om een oordeel te vormen en dat zal bijdragen aan de besluitvorming. De technische en beeldvormende vragen behoren tot het verleden. Gaan we naar punt twee, vaststellen agenda. Naast de vaste agendapunten staan vanavond drie akkoordstukken en één besprekingstuk geagendeerd en kunnen we de agenda zoals die voorligt vaststellen. Meneer Raterink.

00:13:30

De heer Raterink: Dank u wel, voorzitter. Ik wil wel graag iets bij die akkoordstukken kwijt als het kan, want het is voor ons geen akkoordstuk. Eentje ervan.

00:13:39

Voorzitter: Kunt u wat concreter zijn misschien?

00:13:41

De heer Raterink: Ja, dat gaat over de Kubbeweg. Daar hebben wij toch wat vraagtekens bij, omdat wij in het verleden over het buitengebied iets hebben afgesproken wat een maximale uitbreiding mag zijn van een erf en bij een boerenerf. Dit is geen boerenerf meer. Dit is gewoon een pootaardappelfabriek. Dat is ook een raar woord natuurlijk, maar het is gewoon handel in pootaardappelen. Er worden geen agrarische activiteiten meer uitgeoefend op dat bedrijf. Dan vinden wij wel iets van. Dat is in strijd met eerder gemaakte uitspraken over wat er in het buitengebied mogelijk is, ja of nee.

00:14:22

Voorzitter: Uw voorstel is om dit als besprekingsstuk door te leiden naar de raadsvergadering.

00:14:25

De heer Raterink: Dank u wel, voorzitter. Dat is een juiste conclusie.

00:14:27

Voorzitter: Dank u wel. Verder nog vragen over de agenda? Dan stellen we die vast. Gaan we naar punt drie, vaststellen verslagen beeld- en oordeelsvormende vergaderingen, de vergadering van 16 januari. Kunnen wij dit verslag vaststellen? Ja. Punt vier, follow-up toezeggingen, moties, C-brieven en lange termijn agenda. Er zijn voor dit punten vragen binnengekomen, zoals u kunt lezen in het raadsinformatiesysteem. Die vragen zijn vandaag door het college beantwoord en u vindt de antwoorden bij de vergaderstukken. De fracties van Dronten Sociaal en PvdA hebben aangegeven geen aanvullende vragen te hebben. Akkoord? Dank u wel. Punt vijf, de actuele vragen. Er zijn geen actuele vraag ontvangen. Kunnen we meteen door naar de akkoordstukken. Dat zijn dan akkoordstuk nummer zes, raadsvoorstel Ontwerp verklaring van geen bedenkingen Ploegschaar Biddinghuizen.

00:15:29

Voorzitter: Zeven - waar u het over had, heet Raterink - schuiven we door naar de raadsvergadering als besprekingsstuk. Punt acht raadsvoorstel Zienswijze eerste begrotingswijziging 2025 van de OFGV. Kunnen wij deze twee stukken zoals net vernoemd doorgeleiden naar de raadsvergadering? Dank u wel. Dan komen we bij

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

agendapunt negen Raadsvoorstel programma Biodiversiteit 2025-2030. Daarna wordt voorgesteld om de komende jaren te blijven investeren in biodiversiteit als essentiële voorwaarde voor een gezonde leefomgeving. In het raadsvoorstel kunt u lezen dat aan de raad gevraagd wordt om een aantal kaartjes als uitgangspunt te nemen en hiervoor een budget beschikbaar te stellen. Tevens wordt de raad gevraagd om de visie, ambitie, de programmalijnen en monitoring daarvan vast te stellen, zoals opgenomen in deel één van het programma Biodiversiteit.

00:16:32

Voorzitter: Er is geëxperimenteerd met het behandelen van raadsvoorstellen langs de lijn van de te bereiken maatschappelijke effecten. Het presidium heeft besloten om de behandelwijze van de raadsvoorstellen, zoals aan u ook geïnformeerd in de oordeelsvormende vergadering, minder strikt vast te leggen en laat de behandeling in de eerste en tweede termijn vormvrij. Het is maar dat u het weet. Natuurlijk mag u het hebben over maatschappelijke effecten, want dat is niet verboden. Kunt u instemmen met deze behandelwijze? Dank u wel. Dan wil ik graag eerst een kort rondje doen langs de fracties en dan mag u vormvrij inbrengen wat u wil, maar met de nadruk op kort. Dan gaan we volgens de termijnen in. Wie mag ik als eerste het woord geven? Zal ik gewoon de fracties langsgaan? Begin ik bij CDA, de heer Ekkel.

00:17:24

De heer Ekkel: Voorzitter, ik heb maar twee opties. Heel kort of heel lang. Anders moet ik kiezen tussen wat ik voor vanmiddag had voorbereid. Wat heel kort betreft, dat doe ik dan maar in de eerste ronde. Wij sluiten ons aan bij de positieve geluiden van de sprekers of meesprekers van vorige week. Mijn overbuurman zei toen al aan het eind van de vergadering: dit is een duidelijk stemadvies. Dat was het zeker. Wat het CDA betreft sluiten wij ons daarbij aan. We hebben van de visie en ambitie kennis genomen, zien het als een goede stap ten opzichte van het vorige plan en hebben daar nog wel wat vragen over. Die concentreren zich op de vraagstukken rond monitoring en evaluatie, wat ook een belangrijk onderdeel was van de discussie vorige week. Op gebied van natuur en milieueducatie voor de doelgroep jeugd en kinderen. Daar laat ik het in de eerste termijn even bij.

00:18:21

Voorzitter: Dank u wel, meneer Ekkel. Meneer De Groot.

00:18:24

De heer De Groot: Dank u wel, voorzitter. De ChristenUnie staat positief tegen programma Biodiversiteit.

00:18:31

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Raterink.

00:18:33

De heer Raterink: Dank u wel, voorzitter. Wij staan ook heel erg positief in de biodiversiteit, maar we hebben nog wel wat vragen. Wij hebben ook nog een tweetal moties die wij straks aan de vergadering voorleggen. Ik heb het in de beeldvorming ook al gezegd: ik mis de W's in dit stuk. Wie, wanneer, waarom, waarvoor en met wie. Daar wil ik graag in de eerste termijn toch wel met de wethouder over van gedachten wisselen.

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

00:19:04

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Baal.

00:19:07

Mevrouw Van Baal: Dank u wel, voorzitter. Het college legt met dit stuk een hele mooie ambitie neer als het gaat om het vervolg van werken aan biodiversiteit. Daar kunnen wij als GroenLinks helemaal achter staan. We hebben wel wat zorgen over hoe we met elkaar zorgen dat het niet bij mooie woorden blijft, dus hoe we ook echt slagen kunnen maken met elkaar. We vinden het gat tussen het vaststellen van programmalijnen en naar een uitvoeringsplan vrij groot, dus we zoeken nog wel naar: kunnen we daar als raad daartussen nog iets? Dat is mooi, denk ik, om daar straks met elkaar de discussie over te voeren.

00:19:38

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw van der Harst.

00:19:41

Mevrouw Van der Harst: Dank u wel, voorzitter. Zoals u ziet ben ik helemaal in een bloemrijke sfeer vandaag. Ik heb namelijk tijdens de nieuwjaarsreceptie vorig jaar beloofd aan Bea Mantel dat ik - als er een onderwerp op de agenda was wat hierover gaat - dit bij me zou hebben. Biodiversiteit vindt Leefbaar Dronten buitengewoon belangrijk. Wij vinden dat er prima kaders zijn neergelegd, maar we hebben op een tweetal aspecten straks nog wel wat vragen of daar willen we wat dieper op ingaan. Dat betreft vooral de integraliteit en de monitoring.

00:20:15

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Popa.

00:20:20

Mevrouw Popa: Dank u, voorzitter. Ik heb net als de overkant een heel verhaal voorbereid, maar als ik het kort moet doen dan kan ik zeggen dat we het een mooi programma vinden, maar wel heel erg vaag. Het is nog niet goed genoeg. Het zal toch duidelijk moeten worden aangescherpt. Minder vaag en concretere doelen. Ik denk dat ik daar ook wel collega's in meekrijg.

00:20:44

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Van der Ploeg.

00:20:46

De heer Van der Ploeg: Dank u wel, voorzitter. De heer Ekkel heeft mijn inbreng ongeveer al gedaan. Dank daarvoor. Wij zijn ook positief over het raadsvoorstel. We hebben er ook nog een aantal opmerkingen over en die komen in de tweede termijn.

00:21:01

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Vulink.

00:21:04

De heer Vulink: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, ook de VVD heeft een hele positieve grondhouding, maar we hebben nog wel een paar thema's waar we graag met elkaar over in gesprek gaan.

00:21:15

Voorzitter: Dank u wel. Gelukkig blijft er nog iets over voor de volgende termijnen.

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

Heel fijn! Wie mag ik als eerste het woord geven voor de eerste termijn Mevrouw van der Harst.

00:21:29

Mevrouw Van der Harst: Dank u wel, voorzitter. Zoals ik net al aangaf, vindt Leefbaar Dronten biodiversiteit buitengewoon belangrijk. Het is heel goed dat we al begonnen zijn met bewustwording van onze inwoners. Het begint bij het besef dat wij ook gewoon een soort zijn. Het systeem vindt vanzelf een nieuw evenwicht, met of zonder ons. Wij waren begin 1800 met 1 miljard mensen. Even na 1900 waren we met 2 miljard mensen en rond 2000 al met 6 miljard. Nu een kwart eeuw verder, staat de teller inmiddels op 8 miljard wereldburgers. Dat laat sporen na. Zeker nu winst nog steeds zwaarder weegt als waarde. Een enorm gericht op ecologische factoren zou beter zijn, terwijl een gezonde voedingsbodem voor de leefbaarheid en levenskwaliteit een essentieel fundament is. Dat werd in de beeldvorming op vragen van ons ook bevestigd.

00:22:19

Mevrouw Van der Harst: Daarom hoopt Leefbaar Dronten dat we een integrale benadering blijven hanteren. Dus niet enkel losstaand beleid, maar ook bij elke ontwikkeling of omgevingsvergunning biodiversiteit zwaar mee laten wegen, omdat het van waarde is voor alles. We zitten niet op een eiland binnen de bebouwde kom waar dit beleid betrekking op heeft. We worden omringd door een buitengebied dat ons beïnvloedt. Daarom is het goed dat ingezet wordt op samenwerking en op nieuwe netwerken. Dat is simpelweg noodzakelijk. Onze wezenlijke waarden voor welzijn staan namelijk onder druk. We kiezen nu om te monitoren hoe de zichtbare indicatoren zoals de egels en de musjes gedijen bij deze aanpak. Met een paar ludieke acties blijven de lucht, het water en de bodem buiten beeld. Die moeten juist de basiscondities bieden voor de bacteriën, beestjes, begroeiing en bijen. Laten we ook daar beginnen en bijhouden hoe het met die kwaliteit staat.

00:23:10

Mevrouw Van der Harst: Pas als die balans is bereikt, kan de rest ook goed gedijen. Laten we vooral voor ogen houden dat ons nieuwe land het verdient om variatie te bieden, zodat generaties na ons ook kunnen genieten van een groene, gezonde leefkwaliteit. Die mag wat ons betreft uit meer bestaan dan brandnetels en bramen, dus laten we daar gauw mee beginnen.

00:23:33

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van der Harst. Meneer Ekkel.

00:23:37

De heer Ekkel: Dank u wel, voorzitter. Zoals we hebben aangegeven in de eerste ronde is het een mooi plan. Heldere programmalijnen ook wat ons betreft. Divers ook, burgers gericht op ecologische netwerken, et cetera. We hebben het niet meer over dilemma's, maar ik heb er toch wel één. Namelijk het dilemma: tel je zegeningen versus de ambitie die we hebben. Eigenlijk wil je bij zo'n belangrijk maatschappelijk onderwerp waar ook zoveel zorgen over zijn nog wel meer dan er hier in staat. Aan de andere kant is het, zoals ik in de eerste termijn aangaf, ook een mooie stap ten opzichte van het plan wat we hadden. De vorige keer was er veel aandacht voor monitoring en evaluatie. Daar wil ik graag nog even op terugkomen.

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

We hebben als raad aangegeven dat we het heel erg belangrijk vinden dat we effectgericht sturen op alle domeinen.

00:24:28

De heer Ekkel: Ik was dan ook heel blij twee jaar geleden - ik heb dat ook al aangegeven in de beeldvormende vergadering - dat we in de kadernota 2024 vooral ten aanzien van biodiversiteit en natuur en ecologie verrast werden met een richting waar het op zou kunnen gaan. Daar stonden die vier programmalijnen ook al in en daar stonden ook al in het kader van effect gericht sturen een aantal indicatoren en doelen hoe je dat dan zou kunnen meten. Dat was wat ons betreft als pilot een hele goede aftrap. Dan verwacht je in dit plan ook ten aanzien van de doelen en indicatoren de volgende stap, dat je daar op voort wilt borduren. Dat zag ik nog niet. Daar hebben wij vragen over gesteld en het antwoord daarop was: ja, we hebben ten opzichte van de kadernota de doelen en indicatoren aangescherpt. Dat vonden wij wel een opmerkelijk antwoord.

00:25:22

De heer Ekkel: Ik wil het graag illustreren met een voorbeeld. Als je kijkt naar het doel, de natuur dichterbij mensen brengen, dan staat daar in de kadernota dat een belangrijk middel zou kunnen zijn - een indicator zelfs - dat het aantal dat je benoemt, het percentage woningen, dat aan de 3-30-300 vuistregel voldoet. Ik heb die regel hier al eerder genoemd in de commissie en raad, maar het nieuwe doel bij de natuur dichterbij brengen is in 2030 kan 60% van de inwoners lokale baten van de groene leefomgeving, zijnde ecosysteemdiensten, noemen. We zijn van een hele concrete 3-30-300 naar een wat minder concrete doel gegaan. Dat vind ik al opmerkelijk. Dat zou ik op zich geen aanscherping noemen. Dan zie ik in het activiteitenplan - wat dan hoort bij zo'n doel - van 60% van de inwoners kunnen lokale baten van een groene leefomgeving benoemen.

00:26:30

De heer Ekkel: Dat is dan afstemmen met onderwijsinstellingen, onderzoek haalbaarheid idylles, faciliteren initiatieven van inwoners in de openbare ruimte, faciliteren aanleg tiny forests, faciliteren bewonersnetwerk. Dat zijn allemaal goede activiteiten, maar zijn dat dan de activiteiten die ertoe leiden dat 60% van de inwoners ecosysteemdiensten kan benoemen? Dan heb ik het over dat gat wat collega van GroenLinks ook noemde. De doelen zijn helder en goed geformuleerd. Wij dachten in de kadernota een stapje op weg te zijn richting die concreetheid en eigenlijk wil je op een aantal punten nu weer een stap terug. Hetzelfde geldt ook bijvoorbeeld bij de programmalijn Vitale ecologische structuur. Daar wordt, wat ik net al noemde, over die broedvogels gesproken. Vervolgens lees je dan in het activiteitenplan op pagina 56 dat men verder gaat met ecologisch beheer van bermen in het buitengebied, dat men investeert in bomen.

00:27:30

De heer Ekkel: Ik wil daar activiteiten lezen die bijdragen aan dat doel van dat 70% van de populatie broedvogels in omvang minimaal gelijk gebleven is. Ik zie nog niet de trits van die programmalijnen naar doelen en concrete monitoring evaluaties en acties die daar bij horen. Dan hoor ik graag nog opnieuw de mening van de wethouder op. Eventueel overweeg ik ook wel een motie. Ik kijk even naar de andere partijen. Daar waar we allemaal positief zijn over het plan, juist op dit punt als het

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

gaat om ook dat algemene wens om effectief gericht te sturen en het feit dat we in 2023 met die kadernota een heel eind op weg waren, overweeg ik een motie om het college op te roepen om met een paar maanden dit punt toch nog eens even iets concreter in te vullen en wat helderder ten aanzien van doelen, indicatoren en meetbare activiteiten. Om dat met elkaar toch wat beter op tafel te krijgen. Juist omdat we met zijn allen dat effectgericht sturen willen hebben.

00:28:56

De heer Ekkel: Dan kun je zeggen: is dat dan te veel op de stoel van uitvoering zitten? Ik denk het niet. Je wilt echt goed zicht hebben op datgene waar je geld in investeert als college. We gaan moeilijke jaren misschien financieel tegemoet. Dan wil je datgene wat je uitgeeft ook goed uitgeven. Niet voor niets is het gezegd: dit is een pilot. Het is twee jaar geleden al gezegd. Dan wil je juist wat die pilot betreft die volgende stap nemen. Dat zie ik nog onvoldoende terug. Dat is het eerste aspect, voorzitter. Als ik nog een ander aspect mag benoemen. Dat betreft dan de jeugd- en natuureducatie. We hebben in de beeldvormende vergadering een opmerking gemaakt over de gesprekken met de scholen. Dan was het antwoord - en daar heb ik ook wel vertrouwen in - van we gaan het gesprek met de scholen aan.

00:29:45

De heer Ekkel: Wat ons betreft zijn - als het gaat om natuur dichterbij de mens brengen - de kinderen en de jeugd een belangrijke doelgroep. We kennen in Dronten niet een structurele manier van financieren van natuur- en milieueducatie. Dan zeg ik ook niet meteen dat dat zou moeten. Ik zou op z'n minst met elkaar eens willen kijken: wat kunnen we ten aanzien van natuur- en milieueducatie met die doelgroepen betekenen in dat gesprek naar het onderwijs toe? Daar waar de VVD er al een vraag over stelde, maar het college daar nog niet zo enthousiast over was, kijk ik toch even naar GroenLinks of het toch niet de moeite waard is om nog eens kritisch te kijken naar het budget voor groene schoolpleinen. Als een school tot nu toe al niet van plan was om een beroep te doen op die regeling, dan vermoed ik dat ze dat komend jaar ook niet doen.

00:30:32

De heer Ekkel: Ik zou het jammer vinden als dat geld overblijft en we misschien nu dat geld niet kunnen besteden om eens te kijken - ik noem maar wat - van elke basisschool alle kinderen van groep drie en groep zeven een prachtige natuurmiddag in het Wisentbos kunnen bezorgen. Dank u wel, voorzitter.

00:30:52

Voorzitter: Dank u wel, meneer Ekkel. De heer Raterink.

00:30:56

De heer Raterink: Dank u wel, voorzitter. Ik dacht dat die bloemetjes misschien wel van een stille aanbieder waren, want het is Valentijnsdag. Dat is dus klaarblijkelijk niet zo. Is het morgen? Oh, die had ze er alvast neergezet. Dat dacht ik. Voorzitter, de woorden van de heer Ekkel zijn mij op het hart geschreven. Het gaat natuurlijk om die wezen en waar ik ook om vraag. Wie doet er wat, waarmee, hoe, enzovoort? Wat ik ook mis in het stuk: biodiversiteit houdt niet op bij de bebouwde kom. Dat houdt niet op bij de gemeentegrenzen. Dat gaat verder. Daar vind ik niks over terug in het stuk. De kenmerken van een goede biodiversiteit is verbindingzones. Dan moet je ook met partners praten. Dan moet je met Staatsbosbeheer praten en dan moet je

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

met waterschap praten. Dan moet je met Flevo landschap gaan praten. Als wij stoppen bij de gemeentegrens, dan bereiken we dus niet veel of veel te weinig. Daar wou ik het eerst even bij laten, voorzitter.

00:32:01

Voorzitter: Dat was uw eerste termijn, meneer Raterink?

00:32:04

De heer Raterink: Ja, zeker.

00:32:04

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Baal.

00:32:06

Mevrouw Van Baal: Dank u wel, voorzitter. Ook ik volg het verhaal van de heer Ekkel helemaal. Het is precies ook het punt waar ik in de beeldvorming al een beetje aan raakte van - zonder toen proberen politiek te maken - zit er niet een te groot gat tussen het vaststellen van programmalijnen en er ligt al wel een uitvoeringsprogramma? Waar heeft de raad dan goed kunnen sturen op de doelen? Dan hetzelfde voorbeeld als wat de heer Ekkel aanhaalt bij natuur dicht bij de mensen brengen. Dat is wel heel illustratief voor dat er nog heel veel ontbreekt als het om die concreetheid gaat. Meneer Ekkel las hem ook al voor. Hij is zo vaag dat ik hem toch nog een keer aanhaal, want we hebben hem vast niet onthouden. In 2030 kan 60% van de inwoners lokale baten van de groene leefomgeving ecosysteemdiensten benoemen. Dat is dan het enige doel, de enige indicator, bij natuur dicht bij de mensen brengen.

00:33:01

Mevrouw Van Baal: Dan denk ik: daar missen we gewoon ontzettend veel. Daarbij denk ik van dit doel ook nog: ja, het zal wel. Het gaat mij erom dat ze actie ondernemen in hun achtertuinen en dat ze met de buurt aan de slag gaan om de egel te adopteren als dit is ons straatdier en we gaan met zijn allen zorgen dat de egel hier een plek vindt. Het blijft dan abstract en niet compleet. Dat vind ik echt een gemiste kans. Dat maakt ook dat wij ons zorgen maken over hoe deze ambitie straks echt in Dronten terecht komt. nogmaals, we vinden het een prachtige ambitie. Volgende punt is dan de financiën. Wij dachten: prachtige ambitie! Het is belangrijk. We lezen allemaal dingen waarvan we denken: nou, top! Dan financiën dat je denkt: oh, oké. Kunnen we dat allemaal realiseren voor € 130.000? Hmm. We vragen het ons af. Daar hebben we natuurlijk ook vorige week naar gevraagd van hoe zit dat dan?

00:34:03

Mevrouw Van Baal: Toen werd ook aangegeven van dit is het stuur en dat werkt dan door in andere plannen. Dat stelt dan wel een beetje gerust, maar tegelijkertijd moeten we dat dan volgens mij als raad wel elke keer ook bij die andere plannen wel in de gaten houden van is dat ook zo? Is de ambitie die we hier met elkaar vaststellen, die we willen op biodiversiteit, gaat dat dan ook zo automatisch in 90% van de gevallen doorwerken in alles wat we doen? Ik vind dat toch wel heel erg spannend en ik hoor graag een reactie van de wethouder en van collegaraadsleden erop. Dan zit ik ook na te denken: wat is dan een oplossing? Wij kunnen nu als raad allerlei doelen gaan amenderen waarvan wij zeggen: de prioriteit zou hier moeten

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

liggen. We zouden ook het college kunnen vragen: die matrix die er zo mooi in zit, kijk daar nog eens naar. Als ik het plan lees, lees ik veel meer doelen die uiteindelijk dan niet echt als doel benoemd worden.

00:35:05

Mevrouw Van Baal: Als wij in een heel beleidsstuk naar teksten moeten gaan zitten vissen van oh ja, we moeten daarop sturen en daarop sturen, maakt het ons werk niet makkelijker. Dat ter overweging.

00:35:16

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Van Baal. Meneer Van der Ploeg.

00:35:19

De heer Van der Ploeg: Voorzitter, dank u wel. Allereerst wil ik ook vanaf deze kant het compliment maken aan degene die het stuk geschreven heeft. Ik moet zeggen: qua lay out, visueel en in de teksten vind ik het echt een van de betere stukken. Ik wou dat er veel meer raadsstukken op deze manier naar ons toe kwamen. Daarnaast onderschrijf ik overigens ook de inbreng van de heer Ekkel en mevrouw Van Baal. D66 Dronten is blij met de aandacht voor die biodiversiteit in het raadsvoorstel. De noodzaak is evident. De natuur wacht niet. De rapporten liegen er niet om. De biodiversiteit staat onder druk, wereldwijd en ook hier in Dronten. Dit heeft gevolgen voor onze leefomgeving, onze gezondheid en uiteindelijk ook onze welvaart. Het is goed dat het college met dit programma een volgende stap wil zetten. We hebben het één en ander al bereikt de afgelopen jaren, maar er is nog een lange weg te gaan. D66 Dronten wil dan ook een aantal punten benadrukken en een aantal vragen stellen.

00:36:12

De heer Van der Ploeg: Allereerst voorzitter, het is cruciaal dat we de bron van het probleem adresseren, namelijk menselijk handelen. Biodiversiteitsverlies is vaak het gevolg van onze manier van leven. Van landbouw tot woningbouw. We moeten dus kritisch kijken hoe we hier in Dronten omgaan met de ruimte en de natuur. Zoals de heer Van Veen, onze spreker, al zei - het deed mij de ogen openen - : we zijn in oorlog met de natuur en als we deze oorlog winnen, dan zijn we als mensheid verloren. Dit illustreert wat ons betreft de urgentie en het fundamentele belang van het beschermen en het herstellen van onze biodiversiteit. Om echt impact te maken met het programma hebben we echter wel concrete acties en doelen nodig. Daarom vragen we het college om bij de uitwerking van het actieplan specifiek aandacht te besteden aan de volgende punten.

00:36:52

De heer Van der Ploeg: Hoe gaan we de landbouw in Dronten verder verduurzamen en natuurinclusiever maken, zoals ook opgenomen in ons verkiezingsprogramma? Hoe zorgen we ervoor dat de nieuwe ontwikkelingen daadwerkelijk bijdragen aan de biodiversiteit en niet ten koste gaan van de natuur? Hoe betrekken we inwoners en bedrijven actief bij het behoud en de versterking van de biodiversiteit? Niet alleen het benoemen van effecten, maar de call to action. Met concrete handvatten voor particulieren en bedrijven om zelf aan de slag te gaan. U kunt er van alles bij voorstellen, maar denk aan subsidies bijvoorbeeld voor groene daken, advies voor tuinen of ondersteuning bij het vergroenen van bedrijventerreinen. Als laatste punt

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

het onderwijs. Er wordt vaak gekeken naar het onderwijs voor heel veel zaken, ook hier weer.

00:37:31

De heer Van der Ploeg: Wij zijn wel benieuwd hoe de scholen daadwerkelijk input gaan geven om met dit thema aan de gang te gaan. Ik vond het voorstel rondom het geld voor de schoolpleinen wat nu niet benut wordt door de heer Ekkel om bijvoorbeeld iets anders daarmee te doen een hele goede. Hoe borgen we nou op lange termijn de financiering van dit programma, zodat we ook na 2030 kunnen blijven investeren in een gezonde leefomgeving? D66 wil een ambitieus en een effectief biodiversiteitsbeleid. We willen concrete stappen zetten, zodat we kunnen bijdragen aan een gezonde toekomst voor mens, plant en dier. Een toekomst waarin de natuur floreert in Dronten. We zien dan ook uit naar de beantwoording van onze gestelde vragen. Dank u wel.

00:38:13

Voorzitter: Dank u wel, meneer Van der Ploeg. Met het betoog over de biodiversiteit. Dank u. Mevrouw Popa.

00:38:22

Mevrouw Popa: Dank u, voorzitter. Ik had een heel stuk voorbereid, maar iedereen heeft al het gras voor mijn voeten zo'n beetje weggemaaid.

00:38:29

Voorzitter: Een mooie term in het kader van biodiversiteit.

00:38:37

Mevrouw Popa: Dronten Sociaal vind het een mooi stuk, maar als je kijkt naar de vorige stukken - en dat heb ik gedaan - was het vaak een kwestie van knippen en plakken en dan gingen we gewoon weer verder. Naar aanleiding van de motie uit '22 werd er gevraagd om SMART doelen en die zijn hierin opgenomen. Als je dan kijkt - dat werd net ook al aan de orde gesteld - is er een enorme lijst met actiepunten en je SMART doelen waarvan je denkt van nou... Wat ons betreft zijn die SMART doelen ook te weinig en niet expliciet genoeg, dus daar moet zeker nog naar worden gekeken. Er staat ook in het stuk dat de maatregelen effectief zijn geweest. Bijvoorbeeld het tegelwippen. Plaats 59 hadden wij gehaald en daar zijn we dan heel enthousiast over. Ik denk dat we daar veel harder aan moeten trekken, want dat zijn dus dingen waar je de inwoners in meeneemt.

00:39:37

Mevrouw Popa: Als we kijken naar de voor- en achtertuinen zie ik alleen maar grafzerken toenemen. We moeten wel proberen die inwoners mee te nemen. Dan heb je het over die 60%. Nee, je moet echt anders gaan meten naar ons idee. Wat ons ook opviel, is dat in de begroting heeft natuur en biodiversiteit niet eens een prominente plek. Het valt onder cultuur, sport en recreatie. Toch wel bijzonder dat zo'n belangrijk onderwerp... Zonder biodiversiteit zijn we er geweest. We hadden een vraag gesteld over de erfsingels en windhagen, waar dat onder valt. Dat valt dus niet onder de gemeente. Dan wordt er wel gezegd en ik citeer dan: "We investeren in het beschermen van erfsingels en windhagen door communicatie, advisering, toezicht en handhaving." Dat is dan wel weer over de grenzen gaan. Alleen de gemeente kan niet handhaven, lijkt mij, op deze gebieden. Kan dat wel? Dan heb ik het verkeerd.

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

00:40:54

Mevrouw Popa: Het valt dus niet onder de gemeente, maar de gemeente schijnt dus wel te kunnen handhaven. Dat is mij niet duidelijk, maar ik word straks wel bijgepraat. Wat ons opvalt, is dat het gebruik van NFOI - dat verantwoord inkopen - juist daar geef je een signaal af dat je een ambitie hebt op dit gebied. Bijvoorbeeld het gebruik van pesticiden... Ik zie nergens in dit stuk dat de gemeente gaat inzetten op... Het staat er wel in, maar niet echt heel expliciet en het staat ook niet in de SMART doelen aangegeven hoe we omgaan met de inkoop van biologisch verantwoord plantmateriaal, zoals dat heet. Nou, lang verhaal kort. Algemene conclusie is kortom: het is een mooi stuk, maar het is nog niet goed genoeg en het zal moeten worden aangescherpt. Wij sluiten ons graag aan bij de andere partijen. Dank u.

00:42:05

Voorzitter: Dank u wel, mevrouw Popa. Dit was volgens mij uw eerste bijdrage in een oordeelsvormende vergadering, dus uw aidenspeech. Dank u wel.

00:42:17

Voorzitter: We hebben nog twee partijen over. Meneer De Groot.

00:42:23

De heer De Groot: Dank u wel, voorzitter. Zoals gezegd zijn wij ook wel positief. Mevrouw Van Baal van GroenLinks vroeg van hoe zien andere raadsleden dat voor zich, van dat dit plan is dan het stuur, maar het moet gaan doorwerken in andere plannen? Dat vind ik ook nog wel een lastige van hoe moeten we dat voor ons zien? Komt er straks bijvoorbeeld een plan van een nieuwe woonwijk en moeten wij dan gaan beoordelen van is er genoeg ruimte voor biodiversiteit of moet dat in de organisatie er in gaan zitten, dat het altijd de aandacht krijgt? Dat moet ik ook nog even zien gebeuren. Ik sluit me ook wel aan bij de zorgen over met name de eerste programmaliijn van natuur dicht bij mensen brengen, dat doel. Dat kan inderdaad concreter. Ik vind het ook als raad mogen we ook wel iets vinden van de uitvoering van hoe komen we tot dat doel? Wij denken graag mee als er een motie of amendement aankomt om hier iets in aan te scherpen.

00:43:23

De heer De Groot: Wat me ook nog opviel, wat ik wel mooi vond, was dat in het stuk een aantal keer wordt genoemd dat soorten dieren een intrinsieke waarde hebben. Dat vond ik opvallend. Los van het nut, wat het voor ons doet, wat voor waarde het voor ons heeft, maar dat het gewoon op zichzelf waarde heeft. Dat vond ik wel heel mooi. Dat wou ik gewoon even zeggen, dat ik dat het dat mooi vond.

00:43:48

Voorzitter: Dank voor de mooie woorden, meneer De Groot. Dan meneer Vulink, hekkensluiter.

00:43:53

De heer Vulink: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, in de beeldvormende vergadering hebben we al aangegeven dat een gezonde leefomgeving goud waard is. Dan is er dus de vraag of we met het stuk wat voorligt op de goede route zijn. Volgens mij zijn we dat. Dat is ook al gememoreerd door de collega's. Toch zag ik nog wel - ook een beetje in lijn met wat al gememoreerd is - het debat willen aangaan met de collega's of het wel goed genoeg is in de zin van als we kijken naar de meesprekers is het

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

signaal wat ik daarin oppakte is van we leggen de lat en de ambitie wel redelijk laag. Het is het debat waard, lijkt me, om te horen of we dat met z'n allen vinden en of we daarmee dan ook naar het college gaan om daar ruimte voor te gaan geven. Wat de wethouder eigenlijk ook al aangeeft in het voorwoord: wij willen ruimte geven aan biodiversiteit en alle facetten die daar bij horen.

00:44:53

De heer Vulink: Het tweede punt heeft te maken met de programmalijnen. Als we kijken naar de tekst, dan staat daar feitelijk in dat biodiversiteit een bijdrage wil leveren aan gezonde leefomgeving, meer natuur, betere natuur, meerdere soorten, et cetera. Zowel de fauna, flora, bodem, water en wat het nog meer zijn. Toch missen we een element. Het is nog een beetje zoeken hoe we dat proberen in te breien in het dossier. Er staat ook heel nadrukkelijk dat het een bijdrage gaat leveren aan het welbevinden, aan de gezonde leefomgeving en aan brede welvaart. Ik zou heel graag zien dat we dat ergens verankeren in dit document. Dat is dus de vraag: gaan we dat meenemen als een vijfde programmalijn of gaan we dat inbedden in de wijze waarop we het gaan monitoren? Volgens mij is dat een soort garantie dat we de integraliteit die we met zijn allen graag zien, dat we die dan ook gaan verankeren in dit document. Tot zover, voorzitter.

00:46:06

Voorzitter: Dank u wel allen voor de eerste termijn. Dan is het woord aan de wethouder. Ga uw gang.

00:46:13

Wethouder Hillebrecht-de Valk: Ik was alles nog even bij elkaar aan het zoeken. Ten eerste dank voor al uw bijdragen. We gaan inderdaad door op meer dan hetzelfde, dus we zijn gericht aan het sturen. Voor u ligt een visie met daarin vier doelen of programmalijnen en daaronder een monitor. Daar weer onder een activiteitenplan, ook wel uitvoeringsplan genoemd. Ik vind het heel logisch dat u aan gaat op de monitor. Dat is inderdaad de eerste keer dat u in het effectgericht sturen die ziet. Voor het eerst ziet u een volledig programma waarin u niet alleen de visie en de doelen gaat vaststellen, maar dus ook de monitor. Die monitor moet inderdaad voor u werken. Terecht dat u daar van alles van vindt en dat u daar hopelijk ook zo meteen nog met elkaar over discussieert.

00:47:06

Wethouder Hillebrecht-de Valk: Die monitor moet voor u het gevoel geven van als ik kijk naar wat hier staat, kan ik dan in de P&C-cyclus zien of het effect en de vier doelen die beschreven zijn zijn gehaald? Je denkt eigenlijk omhoog. Zoals CDA al had aangegeven in de activiteiten zijn die hoogover geschreven. Dat komt ook omdat we u inzage wilden geven in wat daar gebeurt. Met een uitvoeringsplan is het natuurlijk aan de uitvoering, niet aan u. In die activiteiten zitten ook weer doelen, maar die doelen zijn meer voor onszelf. Dat kan een 3-30-300 doel zijn om te kijken van hoe geven wij na uitvoering eraan? Er zit een getraptheid aan, maar als u kijkt naar de monitor, dan is het belang dat u naar boven kijkt. Bijvoorbeeld die 60% is voor u een indicator waarmee u het doel kunt monitoren. Ook als je het hebt over ambitie...

00:48:09

Wethouder Hillebrecht-de Valk: We stellen hier een ambitie vast met elkaar in dit

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

programma. Met die monitor kunt u natuurlijk ook op- of afschalen in de ambitie in uw P&C-cyclus. Door de jaren heen als u de begroting voor u heeft en u heeft deze monitor, dan kunt u die ambitie ook wel op- en afschalen. Wat dat betreft is het voor ons allen een begin van iets wat we met elkaar hebben afgesproken. We gaan effectgericht sturen, maar is het ook echt de moeite waard om daar een gesprek over te voeren. Dus ook dat je daardoor misschien verwachtingen niet of wel waarmaakt of anders zijn. Laten we het uitspreken, want wij willen vooral u bedienen hierin. Namelijk een monitor maken met indicatoren waarvan u denkt: die wil ik elk jaar terugzien in de P&C-cyclus en ja, dat draagt bij aan het effect wat we hier willen bereiken.

00:49:05

Voorzitter: Meneer Raterinkg heeft een vraag.

00:49:07

De heer Raterink: Ik vraag me af [onhoorbaar]

00:49:13

Voorzitter: Microfoon.

00:49:16

De heer Raterink: Oh, sorry. Houdt u dan het aantal soorten planten bij qua biodiversiteit? Dat is een beetje moeilijk. Krijgen we dan meer herderstasjes of meer fluitenkruid? Hoe gaat u dat monitoren? Dat is mij een beetje onduidelijk. U blijft oppervlakkig in uw antwoord. U maakt het nog niet concreet.

00:49:40

Voorzitter: Wethouder.

00:49:41

Wethouder Hillebregt-de Valk: Eén van de dingen... Spannend, want er zitten heel veel experts daar. Ik krijg vast een appje als ik hele gekke dingen vertel. Het was een vrije vorm vandaag, toch? Nou kijk, het geldt vast voor mij ook. Eén van de indicatoren is indicatoren soorten vaststellen. Dat gaat er van uit: als dat beestje of die plant er is, weet je dat alles wat er nodig is daarvoor aanwezig is in het ecosysteem. Bijvoorbeeld een mus. Je weet zijn schuilplek, zijn eten en wat dan ook. Zo zijn de indicatorsoorten die je kunt meten. Als je dat om de zoveel jaar doet, kun je zien of het effect heeft gehad, of daarmee daadwerkelijk de natuur of het ecosysteem is verrijkt. Dat gaat van bacterie schimmel tot aan die indicatorsoort, dus die is vrij concreet en ook wel beproefd. Je kunt je ook afvragen waarom we het nog niet gebruiken in plaats van waarom het een goed instrument is.

00:50:54

Voorzitter: Mevrouw Popa.

00:50:58

Mevrouw Popa: Dank u. De wethouder heeft het over indicatorsoorten. Als ik dan kijk op de pagina van die monitoring, zie ik: monitoren van indicatorsoorten bla, bla, bla en meetmomenten 2026 is de nulmeting en in 2030 wordt er weer gemeten. Je kunt het niet echt goed bijhouden. Volgend jaar wordt een nulmeting uitgevoerd en daarna in 2030. Dan mogen we dus hopen dat het goed gaat in die vier jaar.

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

00:51:43

Wethouder Hillebregt-de Valk: Sterker nog: om het maar heel concreet te maken. We verwachten zelfs dat sommige effecten nog langer gaan duren dan 2030. Dat is nu eenmaal zo. Een wijziging van ecosysteem krijg je niet op korte termijn voor elkaar, maar het geeft u hopelijk wel handen en voeten om door de tijd heen te zien - het is een wat langere tijd - wat de wijzigingen zijn in dat ecosysteem.

00:52:15

Voorzitter: Meneer Ekkel.

00:52:17

De heer Ekkel: Dank u wel, voorzitter. Ik denk dat het heel goed en ambitieus is - als je het hebt over SMART doelen - praat over percentages. Het gaat om de indicator bij natuur dichterbij mensen brengen. Die 60% gaat het me eigenlijk nog niet eens om. Het gaat me er vooral om of de indicator dat mensen ecosysteemdiensten kunnen benoemen nou de beste indicator is voor het doel dat natuur dichterbij mensen moet worden gebracht. We hadden daar percentage 3-30-300 staan twee jaar geleden. Laten we zeggen vanuit 30% van de woningen voldoet aan 3-30-300 en we zeggen dat we over een paar jaar 40% willen hebben, vind ik dat een heel concreet werkbaar doel. Er zijn allerlei databases die prima kunnen meten of er meer bomen komen en meer bodemoppervlak en of er meer huizen zijn die binnen 300 meter dat groene oppervlak hebben.

00:53:24

De heer Ekkel: Het zit hem meer in: hebben we de goede doelen bij de programmaliijnen? Als we die doelen goed geformuleerd hebben, dat we daar dan percentages aan vasthangen. Dan is wat mij betreft: less more. Ik zou liever hebben dat we per programmaliijn liefst één - ja drie, maar dan heb je er meteen twaalf, collega - met daarbij activiteiten die ook heel helder passen bij dat doel. Als je zegt 3-30-300 wil je realiseren - ik pak het voorbeeld dan nog maar even - en je hebt een activiteit in het activiteitenplan dat je meer bomen in straat gaat zetten, dan krijg je dat die 3 bij meer mensen duidelijk wordt, dat er meer mensen zijn die als ze naar buiten kijken vanuit hun woning een boom zien groeien. Dan kan ik me voorstellen dat zo'n activiteit daadwerkelijk bijdraagt. Dan heb ik er vertrouwen in.

00:54:21

De heer Ekkel: Dan kun je zeggen van we willen van 30 naar 40, maar over vijf jaar zitten we op 38, maar dan hebben we in ieder geval inzicht in zoveel bomen hebben we neergezet en dat heeft ons zoveel geld gekost. Die middelen - die euro's - leiden dus dat 8% verhoging van het aantal woningen uitkijken op bomen. Wat hebben we dan in de periode 2030-2035 te doen wat betreft die natuur dichterbij mensen brengen? Wat hebben we er dan voor over? Zo stel ik me zo'n traject voor met elkaar. Ik wil de wethouder toch oproepen nog eens concreet naar die indicatoren en die doelen te kijken. Daar heb ik toch nog wel wat vraagtekens bij, afgezien van de percentages die daar genoemd worden in de matrix.

00:55:08

Voorzitter: De wethouder.

00:55:11

Wethouder Hillebregt-de Valk: Om het daar nog maar even over te hebben. Nogmaals, ik denk dat het überhaupt heel goed is om het te hebben over de monitor.

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

Dat moet u gemak geven, dus laat dat helder zijn. De reden dat wij niet hebben gekozen voor de indicator 3-30-300 voor u om het te behalen, effect en doelen te meten, is omdat de wetenschap gaat heel ver, maar je niet direct verband kunt leggen, want je meet dan niet daadwerkelijk het verschil wat bij de mens heeft plaatsgevonden of iemand zich betrokken voelt bij de natuur of niet. Je gaat er dan uit van weliswaar een wetenschappelijke veronderstelling die wetenschappelijk juist is, dat mensen gelukkiger zijn of dat de brede welvaart verbetert van mensen op het moment dat zij nabij groen zijn. Daar hoeven wij niet over te hebben. Dat is wetenschappelijk gewoon correct.

00:56:07

Wethouder Hillebregt-de Valk: Zo zou je kunnen komen op een indicator van 3-30-300. Het is wel een indirect verband. Wat wij hebben geprobeerd, is directe verbanden voor u te leggen tussen het effect wat je wilt bereiken en wat je wilt meten. Een deel daarvan is gewoon de mensen bevragen.

00:56:26

Voorzitter: De heer Ekkel nog een vraag.

00:56:28

De heer Ekkel: Voorzitter, ik wil ook niet per definitie met mijn betoog een pleidooi houden dat we die indicator 3-30-300 weer terug moeten krijgen. Hij stond twee jaar geleden benoemd. Ik noem hem even als voorbeeld omdat ik hem heel concreet vind en daar ook heel concrete doelen aan kan ophangen. De indicator die er nu staat, vind ik geen aanscherping van wat we twee jaar geleden hebben gezien vanuit het college. De indicator van een aantal mensen kan ecosysteemdiensten benoemen vraag ik me nog steeds van af: is dat nou een goede indicator van natuur dicht bij mensen brengen? Dat is het pleidooi wat ik hier hou om met elkaar te kijken: kunnen we daar wat meer grip op krijgen?

00:57:15

Voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik eerst naar meneer Van der Ploeg, dan naar meneer Vulink, n mevrouw Van Baal en meneer Van der Ploeg.

00:57:22

De heer Van der Ploeg: Het is een mooi thema zo. De heer Ekkel heeft de vragen voor een deel voor mij ook gesteld, maar de wethouder gaf zojuist aan: we doen dit voor het eerst op deze manier. Volgens mij is dat niet helemaal juist, want in Samen maken we de samenleving in het sociaal domein zijn we gestart met die SMART doelen formuleren. Dat vonden we best heel erg lastig op een thema als sociaal domein en keek ik heel erg uit naar als het straks om biodiversiteit gaat of die 3-3-300 regel kun je het heel concreet maken. Je kijkt je raam uit of je loopt 300 meter enzovoorts. Ik ben een beetje zoekend - en u heeft daar al deels antwoord op gegeven, wethouder - naar wat nou maakt dat we op dit abstractieniveau zeggen van nou, maar dat zijn dan onze indicatoren en al die uitvoering die daaronder zit... U bent vaak de wethouder van ja, daar gaat u niet over. Die blijft dan bij ons weg. Waar sturen we dan op?

00:58:15

De heer Van der Ploeg: Dat zal dan mijn vraag zijn. Is er ruimte om toch ook

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

misschien - ik proef bij mezelf al die teleurstelling - in die indicatoren of die SMART doelen met elkaar wat verrijking toe te brengen?

00:58:30

Voorzitter: Wethouder.

00:58:33

Wethouder Hillebregt-de Valk: U heeft helemaal gelijk. Dit is helemaal niet nieuw. Sterker nog, acht jaar geleden deden we het ook gewoon zo, namelijk hier hebt u een visie en dan noemt u het gewoon geen programma maar een beleid. Dan ging je ook over niet een effect, maar daar stelde u ook gewoon doelen vast. Dan zei u ook: nou, succes met het geld en met de doelen en we zien wel over een jaar of wat een uitvoeringsprogramma. Zo deden we dat. Hoe we het nu doen? We zeggen: we willen het wel effectgericht, dus we geven u een programma met een effect en doelen erbij. Inderdaad, dat doen we nu al een aantal keer met effecten erbij. Dit is dan de eerste keer met een monitor erbij. Waar u naar op zoek bent, kunnen we u in voorzien. Maar niet nu. Dat is natuurlijk het bijbehorende uitvoeringsprogramma. U had een aantal hoe-vragen. De PvdA had ook een wie, wat, waar, stiekem ook een hoe-vraag.

00:59:26

Wethouder Hillebregt-de Valk: Hoe gaat u dat dan doen? Dat zit natuurlijk in dat uitvoeringsgedeelte. Geloof mij, dat uitvoeringsgedeelte is ergens mega concreet. Als we het hebben over mensen bewust maken, hadden we bijvoorbeeld twee jaar geleden de Tuinhelden wedstrijd. Een hele leuke simpele manier om mensen bewust te maken van wat een bij nodig heeft of een egel of dat soort dingen. Dat treft u nu niet aan. Wat we wel kunnen doen met elkaar is op het moment dat het uitvoeringsprogramma - of in dit geval heet het een activiteitenplan - is verrijkt, kunnen we uiteraard zorgen dat u daar kennis van neemt. Misschien gaat u er niet over, maar vindt u het rete-interessant. Hoe leuk is dat? Dan kunnen we zorgen op het moment dat het verrijkt is het bij u komt.

01:00:14

Wethouder Hillebregt-de Valk: Dan nog is het wel belangrijk, omdat u nu wel de monitor vaststelt dat - ook al kunt u alleen in hoofdlijnen zien wat er in die activiteiten gebeurt. Nogmaals, ook daar zitten doelen in - u wel het comfort heeft dat in de monitor dingen in staan waar u wat aan hebt in de P&C-cyclus. Op die manier raakt het elkaar toch. We vonden het niet meer dan normaal, ook omdat we u geld vragen voor dit programma, om inzicht te geven in hoe we dat dan voor elkaar willen krijgen.

01:00:54

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Vulink.

01:00:57

De heer Vulink: Voorzitter, een checkvraag. Ik hoorde de wethouder zeggen dat als we kijken naar de monitor daar de doelen en de indicatoren in staan en de maatschappelijke effecten. Daar onder is het uitvoeringsprogramma en daar hangen subdoelen onder met ook weer indicatoren, maatschappelijke effecten, et cetera. De vraag is wanneer we het hebben over het sturen via de P&C-cyclus, of we dan alleen maar op de hoofddoelen worden geïnformeerd of ook op de subdoelen. De discussie gaat hier voortdurend over hoe concreet kunnen we het maken en hoe kunnen we

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

het laten aanspreken? Hoe kunnen wij als raad de ambassadeur zijn voor het programma richting onze inwoners?

01:01:42

Voorzitter: Wethouder.

01:01:44

Wethouder Hillebregt-de Valk: Zo ervaar ik dat ook met. Met een boel liefde en interesse vanuit de raad om het concreet te maken. Er kunnen heel veel uitvoeringsdoelen zijn, maar die zult u niet terug zien in de P&C-cyclus. Een uitvoeringsdoel kan zijn misschien willen we wel 500 bomen per jaar planten. Heel concreet. Geen 499 of 501. Ziet u dat terug? Nee, dat ziet u niet terug. Ik verzin er een. Ik weet dat het niet een van de activiteiten is die we zo concreet hebben. Dat kan een doel zijn voor ons om ons uitvoeringsplan te redden. Nogmaals, uiteraard geven we met heel veel plezier u inzicht in het activiteitenplan als die die vol is. Wat u terug ziet in de P&C-cyclus, zijn de monitoren die gekoppeld zijn aan de vier doelen en ook het geld wat gekoppeld is aan die vier doelen. Als ik dit geef aan dit programma, wat levert het me op? Wat krijg ik in waarde terug en in hoeverre is het effect behaald?

01:02:54

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Baal.

01:02:56

Mevrouw Van Baal: Ik was ondertussen al bijna vergeten dat ik mijn vinger had opgestoken. Het kwam door iets wat de heer Ekkel zei, want hij had het nog even over dat doel waar we het al de hele tijd over hebben. De wethouder zegt: het is heel terecht dat u daarover begint, want u moet zich daar comfortabel bij voelen. U moet het gevoel hebben dat u daar ook invloed mee kan uitoefenen, dat u het in de gaten kunt houden. Heeft de wethouder dan zelf het gevoel dat die indicator voldoende is? U heeft hem hier toch bij ons neergelegd als zijnde dit is de indicator die wij voor u invullen. Dan een tweede vraag. Deze indicator gaat heel erg over kennis en als je het hebt over je wil iets met de mensen in plaats van je wilt niet dat er iets in de omgeving verandert. We zetten een boom neer en zijn we er van af. Je wil een verandering bij die mensen ook teweeg brengen. Waarom is er dan gekozen voor een kennisdoel in plaats van meer een gedragsdoel?

01:03:51

Voorzitter: Wethouder.

01:03:53

Wethouder Hillebregt-de Valk: Vanwege de meetbaarheid. Gedrag is wederom weer moeilijk te meten. Kennis is te meten. Daarom. Ja, zeker. Wij hebben lang nagedacht om tot deze monitor te komen, om die zo SMART mogelijk te maken. We hebben er ook keuzes in gemaakt. Dat doen we natuurlijk ook graag met u.

01:04:23

Voorzitter: De heer Raterink. Daarna wil ik de wethouder de gelegenheid geven om de eerste termijn te beantwoorden.

01:04:29

De heer Raterink: Ik heb nog eentje. Een advies aan de wethouder.. Gedrag is te

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

handhaven. Ik heb een aantal genoemd. Water. Ik kom weinig water tegen. Water moet heel biodivers zijn. De kwaliteit van het oppervlaktewater in de polder is allerbelabberdst. We halen de kwaliteitsrichtlijnen van 2027 niet als het zo doorgaat. Ik heb al eerder gezegd: het houdt bij de grens van de gemeente niet op. Daar wil ik ook graag nog wat van de wethouder over horen, hoe zij daarover denkt?

01:05:08

Wethouder Hillebregt-de Valk: Zeker. Dat gaat over het doel een vitale ecologische structuur. Water is inderdaad hartstikke belangrijk. Het hoort bij het natuurlijk kapitaal. Het hoort dus bij de brede welvaart, net als water, bodem en de natuur zelf. Om dat doel te bereiken hebben we gezegd: maak een ecologische landschapsstructuur. Dat is een heel mooi woord, maar het is eigenlijk vrij simpel. Je moet zorgen dat natuur - en natuur kan ook zijn bodem en water - met elkaar is verbonden. Dat doen we in de ELS. De afkorting is ELS, ecologische landschapsstructuur. Daarin zorgen we dat die logica die er is - in de bodem, met water en met plant en dier - letterlijk met elkaar wordt verbonden. Dat moet buiten de bebouwde kom. Dat is ook aanwezig in de bebouwde kom waar wij zelf gronden hebben, waar wij dat kunnen toepassen.

01:06:06

Wethouder Hillebregt-de Valk: Maar dan moet je ook in gesprek met mensen die in het buitengebied wonen, met terreinbeheerders om die groenblauwe dooradering, om die verbindingen in die structuur ook waar te maken. Daar zijn we al mee begonnen. Daar is ook iedereen wel heel enthousiast over. Op die manier verbinden we uiteraard water en het buitengebied in deze visie. Dan krijg ik een hint van de voorzitter met het verzoek of ik door wilde gaan met de antwoorden, dus dat ga ik braaf doen. Er zijn nog een aantal vragen gesteld over onderwijs. Dat is een mooi voorbeeld. Natuureducatie is een mooi voorbeeld hoe zo'n uitvoeringsprogramma of activiteitenplan... Ik gebruik verschillende taal, excuus daarvoor. Dat is een van de dingen die nog bij ons moet groeien. Als je het hebt over effectgericht sturen is één taal gebruiken er een van. GroenLinks had het de vorige keer ook over.

01:07:05

Wethouder Hillebregt-de Valk: Als je het hebt over het uitvoeringsplan, dan is onderwijs een mooi voorbeeld van natuureducatie. We hebben al verschillende producten waarmee we in gesprek over zijn met school, maar wat we willen doen in het uitvoeringsplan is aankomende tijd in gesprek gaan met het onderwijsveld om te komen tot een kansenkaart. Zo meteen wordt het een heel duidelijk product. In die kansenkaart gaan we in overleg met onderwijs. Waar zien zij nou de toegevoegde waarde voor die educatie van dat kind en het betrekken van dat kind? Is het dan het schoolplein? Is het dan natuureducatie? Is het dan een IVN gids? Is het die wandeling? Is het een boomplantdag?

01:07:46

Wethouder Hillebregt-de Valk: Er zijn best wel wat producten die we al kennen. Dat moet en willen we vorm gaan krijgen met uiteraard de mensen in het onderwijs. Dat gaat niet alleen over primair onderwijs. We willen dat breder trekken tot aan het voortgezet en hoger onderwijs, waar we ook weer met andere vormen bezig zijn, met samen educatie en leren van elkaar. Ik snap dat u er vragen over hebt. Tegelijkertijd

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

is het dus een van die producten die gewoon nog moet komen tot ontwikkeling en waar het nog heel concreet gaat worden met de onderwijspartners.

01:08:28

Voorzitter: De heer Ekkel.

01:08:32

De heer Ekkel: Aan de ene kant snap ik dat, voorzitter. Dank u wel, voorzitter. Aan de ene kant snap ik dat wat de wethouder aangeeft, maar je wilt de natuur dichterbij de mens brengen. Je kunt ook naar die scholen stappen en zeggen: dit is onze ambitie als college, als raad en we gaan met u in gesprek hoe we die kinderen gewoon die bossen in kunnen krijgen. Elk leerjaar heeft natuurdoelen. Ik heb ze ook wel eens doorgebladerd. Dan staat er in die boeken dat de juf moet vragen aan de leerlingen: hebben jullie wel eens met een schepnetje bij de slootkant gestaan? Als je met het schepnetje door het water ging, wat vond je dan? Ik heb zelf die discussies persoonlijk gehad op beurzen met Noordhoff en grote uitgevers en gevraagd: waarom zet je niet in die boeken? Je moet dat er niet in zetten.

01:09:28

De heer Ekkel: Je moet zeggen: ga met je klas naar die slootkant toe met dertig schepnetjes en laten we kijken wat we uit het water halen. Ja, nee, maar dat kan niet. En moeilijk, moeilijk, moeilijk. Als je die ambitie hebt... Klassen in Dronten, scholen in Dronten. We willen gewoon kijken. Er staan allerlei natuurdoelen in die boeken. We willen gewoon kijken met jullie hoe we die kinderen de klas uit krijgen. Dan heb je volgens mij een concreter doel vanuit de ambitie en het mooie plan wat er ligt en kun je volgens mij ook sneller stappen maken met die scholen. Misschien ben ik dan weer te ambitieus.

01:10:01

Voorzitter: Meneer Raterink heeft nog een aanvullende vraag hierover. Mag ook.

01:10:07

De heer Raterink: Vergeet de volkstuinvereniging niet. Die kunnen ook een hele belangrijke rol vervullen in natuureducatief werk. Dank u.

01:10:15

Voorzitter: Meneer Van der Ploeg.

01:10:17

De heer Van der Ploeg: Dank u wel. Ik denk dat de wethouder gaat zeggen: wij gaan niet over de inhoud van het onderwijs. Dat wordt een uitdagende, de heer Ekkel. U heeft een idee van we moeten nog met die scholen in gesprek gaan om dan vervolgens tot een educatieprogramma te komen als ik u goed beluisterd heb. Als het dan over de financiën gaat, betekent het dat u weer bij ons terugkomt om daar dan weer geld voor te vragen? Of zit dat ook in die financiën die we nu reserveren of die u nu vraagt hiervoor, om hem eventjes scherp te hebben?

01:10:46

Voorzitter: Ik laat even de wethouder reageren, dan kom ik bij u terug, mevrouw Nobel. De wethouder.

01:10:52

Wethouder Hillebregt-de Valk: Of zij moeten nog wildere ambities hebben dan wij,

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

maar in principe gaan we ervan uit dat het hier in valt, omdat natuureducatie een duidelijk onderdeel is van het programma en we daar gelden voor hebben gereserveerd. Is daar een hele grote afwijking? Ja, dan zal ik bij u terugkomen in de raad. Het lijkt net of meneer Ekkel heeft meegeschreven aan het stuk. Precies uw betoog is wat we onszelf, u en de scholen en eenieder toewensen. Dat is precies hoe wij er ook naar kijken. Zo willen wij met die visie, met dat onder de hand, naar het onderwijs gaan. Wij noemen dat dan een kansenkaart. We komen dan met onderwijs uit van wat is dat dan? Wel in ons hand over wat u en wij vinden met elkaar over wat er moet gebeuren in die natuureducatie. De een voelt zich daar misschien comfortabel bij en de ander niet. We willen heel graag als gemeente Dronten onze ambitie daarover uitspreken. Vandaar dat het nog later wordt ingevuld, omdat we eerst willen dat u die ambitie vaststelt.

01:12:05

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Nobel.

01:12:08

Mevrouw Nobel: Dank u wel. Ik hoor u zeggen: ambitie. Om heel eerlijk te zijn als ik het activiteitenplan lees - en u heeft natuurlijk daarstraks al wel aangegeven dat het de bedoeling is dat die nog aangevuld zou worden - zou ik zo ontzettend graag willen dat die ook met veel meer ambitie aangevuld zou gaan worden. Ik zit net te lezen en ik dacht steeds weer van waar vragen we nou eigenlijk om in zo'n programmaliijn? Dat u op gaat halen bij het onderwijs is hartstikke mooi, maar er wordt niet aangegeven wat we daar dan mee doen. Waar ik op aansloeg, is dat we - om maar even te benoemen hoe weinig ambitieus dit is - bewoners, netwerk en groene doeners faciliteren. Dan ga ik naar internet en dan ga ik even kijken bij de groene doeners. Dan stuit ik op een website van natuur en milieu. Daar kun je op aansluiten en dan krijg je tips. That's it. Om even te illustreren dat ik hoop dat we echt meer ambitieus gaan zijn in dit stuk bij de aanvullingen. Dank u wel.

01:13:12

Voorzitter: Wethouder.

01:13:16

Wethouder Hillebregt-de Valk: Ik hoor het niet echt een vraag, maar we nemen het ter harte.

01:13:22

Voorzitter: Dan wil ik u vragen om beantwoording van de eerste termijn af te ronden.

01:13:28

Wethouder Hillebregt-de Valk: Het is een soort bejaarden gymnastiek om te onthouden wat je hebt beantwoord en wat niet. Het houdt je heel erg wakker en alert. Dit dus. Ik ga mijn best doen. Ik vind dit leuker dan spelletjes op tv. Even kijken. De wie, wat, waar van de PvdA. Ik heb daar een beetje op gereageerd. Dat activiteitenplan klopt. Dat is wat hoogover. De biodiversiteit buiten de bebouwde kom refereerde ik net aan. Inderdaad, wat heel uitdrukkelijk in dit programma staat: alleen staan we nergens. Werkelijk niet. Een deel van onze doelen bereiken we alleen door in gesprek te zijn met het netwerk. Dat kan voor de hand liggende partners zijn, zoals Staatsbosbeheer die ook een visie hebben. Dat kunnen ook wat minder voor de hand

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

liggende partners zijn, zoals bijvoorbeeld Dorpsbelangen Swifterbant en Biddinghuizen. Juist ook omdat die nabijheid en het contact met elkaar te houden.

01:14:48

Wethouder Hillebregt-de Valk: De mens als soort en bron van alles. Dat klopt. Een aantal hoe-vragen vanuit D66. Die vallen in het activiteitenplan voor een groot deel. Hoe het zich uit dat we mensen willen betrekken, is bijvoorbeeld tweeledig. Enerzijds misschien met een Tuinhelden wedstrijd, maar anderzijds ook dat we bezig zijn met een subsidie te organiseren voor mensen die iets willen aanpassen in hun tuin, al dan niet vanwege klimaat, wateropvang, maar ook vanwege verhogen van biodiversiteit in de tuin. Dat kun je doen door een subsidie te organiseren. We zijn nu aan het onderzoeken of dat kan. Ook buiten KAF, want daar hebben we al een subsidie lopen. Die is wel heel concreet, maar die ziet u dus hier niet in terug. Dronten Sociaal geeft aan... De doelen zijn niet veranderd, dus je zou het ook als een herijking kunnen zien die aangevuld is.

01:15:58

Wethouder Hillebregt-de Valk: Dat hebben we ook geprobeerd bij het activiteitenplan om goed uit te leggen wat we deden, maar wat we nu extra gaan doen zodat u kunt zien niet alleen wat het kost, maar vooral wat het waard is, wat het oplevert, in welk doel we wat doen, wat we extra gaan doen. U geeft aan van zijn die maatregelen nou echt effectief geweest of niet? U nam de tegelactie als voorbeeld. Als we achteruit kijken, kunnen we wel subjectief zeggen: volgens mij deden we dat goed. Dit was een hele makkelijke. Daarvoor deden we het nooit en nu hebben we hem één keer gedaan. Dan kun je redelijk snel zeggen dat het iets heeft opgeleverd. Als we vooruit kijken, zeggen we: dan willen we met die monitor wel dingen concreter maken.

01:16:47

Wethouder Hillebregt-de Valk: Achteruit kijken om te kijken of we effectief zijn geweest, kunnen we alleen subjectief doen. Vooruit kijken willen we via de monitor het handen en voeten geven. Had u nog een vraag over de windhagen of heeft u ondertussen uw buurman aan geschud en stiekem al iets gehoord?

01:17:10

Mevrouw Popa: De buurman kan de gemeente handhaven.

01:17:27

Wethouder Hillebregt-de Valk: De ChristenUnie: onder andere wat u aangaf, is: moeten we als er een nieuwe woonwijk komt bijvoorbeeld zelf opletten of dat nou heel natuurinclusief gebeurt? Een van de indicatoren om te zorgen dat u dat niet hoeft te doen, gaat over ons werk 90% natuurinclusief. Die is dus echt bedoeld om u te faciliteren in zo'n doel, of het bereikt wordt of niet. U hoeft dan niet zozeer naar de uitkomsten te kijken en daadwerkelijk te kijken van hoe is die wijk nou geworden? Wij faciliteren u in de P&C-cyclus met die 90% norm.

01:18:10

Voorzitter: Mevrouw Popa heeft nog vraag.

01:18:12

Mevrouw Popa: Dank u, voorzitter. Die nieuwe wijk hoeven wij niet zelf in de gaten te houden, maar we hebben in de vorige vergadering ook al gevraagd: is er een stadsecoloog? We gaan natuurlijk enorm uitbreiden in Dronten. Juist zo'n

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

stadsecoloog kan met die groene bril, zoals u vorige week aangaf, kijken naar hoe moet zo'n wijk ingericht worden? Er wordt in het stuk ook gesproken over een groene ambassadeur die de belangen van de natuur in de gaten gaat houden. Ik denk dat een stadsecoloog dat ook heel goed kan. Wat doet de groene ambassadeur en waarom is er geen stadsecoloog in dienst?

01:18:51

Voorzitter: Wethouder.

01:18:54

Wethouder Hillebregt-de Valk: Wij huren wel ecologische diensten in. We hebben wel ecologische expertise in huis op het moment dat we dat nodig hebben, bijvoorbeeld bij grootschalige ontwikkelingen. Ik zou bijna zeggen: dat is heel erg logisch, omdat we met elkaar hebben afgesproken dat we samenlevingen maken en gemeenschappen en geen nieuwe wijken. Dat betekent dus dat leefomgeving voorop gaat. We gaan met elkaar afspreken dat we natuurinclusief bouwen en werken. Dat betekent dus dat het groen de basis is. Als je bijvoorbeeld een nieuwe wijk gaat maken, komt vanzelf die ecologische expertise om de hoek. We hebben hem niet in huis, want we zien dat we dat niet zo erg nodig hebben dat we hem constant nodig hebben, maar daar waar het nodig is wel. Overigens hebben we een illegale ecooloog. Dat is iemand die er wel voor heeft geleerd, maar die functie niet uitoefent.

01:19:53

Wethouder Hillebregt-de Valk: Dat is wel mooi, want dan heb je toch een beetje een brein vol. Hij zit te lachen. Dan heb je wel een ecologisch brein die meedoet, maar die is niet als ecooloog bij ons in dienst. Die heeft een andere functie.

01:20:07

Voorzitter: Meneer De Groot.

01:20:09

De heer De Groot: Dank u wel, voorzitter. Ik wil even aanhaken op dat voorbeeld van zo'n wijk. Die indicator is dat in 90% van de projecten er natuurinclusief wordt gewerkt, dus negen op tien. Een grote kans dat het bij die wijk ook gebeurt, zou ik zeggen. Als je kijkt wat is natuurinclusief werken? Dan staat erin dat bij elke fase van activiteiten, planvorming, beleid, besluitvorming en beheer natuur centraal staat. Ik vind het nog best wel spannend met een nieuwe wijk dat je dan echt zegt van natuur staat centraal hier en niet planmatige aspecten of financiën. Ik vind het best wel ambitieus. Misschien dat anderen daar iets van kunnen zeggen.

01:20:56

Voorzitter: Het is een oproep van meneer de Groot aan de raad. Ik ben benieuwd.

01:21:02

De heer Van der Ploeg: Ik heb de vraag niet helemaal goed begrepen. Sorry, ik moet eerst het woord vragen.

01:21:05

Voorzitter: Meneer De Groot.

01:21:13

De heer De Groot: Een herkansing. Bij een nieuwe wijk zeg je ± we gaan natuurinclusief werken. Als je kijkt in die begrippenlijst staat er: natuurinclusief houdt

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

in dat bij elke fase van activiteiten - dus planvorming, beleid, besluitvorming en beheer - natuur centraal staat. Dus ook bij zo'n nieuwe wijk zal de natuur centraal moeten staan en niet planmatige aspecten, financiën, ruimte, noem maar op. Wat ik dus aangaf: ik vind dat best wel spannend. Vaak denk ik: als puntje bij paaltje komt, zijn andere aspecten ook belangrijk. Hoe kijken jullie er tegenaan? Gaan we daar ons echt aan houden of gaan we dat straks een beetje afzwakken?

01:21:58

Voorzitter: Meneer Raterink wil reageren.

01:21:59

De heer Raterink: Dank u wel, voorzitter. Meneer De Groot, als u zuid afrijdt, wordt daar een nieuw wijkje gebouwd. Daar heeft GroenLinks zich heel sterk voor gemaakt dat de bestaande beplanting zou blijven bestaan. Die staat er nog. Dat is ook een beetje datgene waar je dan naar kijkt van kun je daar iets mee in die wijk? Die mensen hebben hier ook ingesproken. Zij vonden het ook mooi dat die bomen bleven staan daar aan die rand tussen de boerenhemel en dat nieuwe wijkje. Dat is gelukt. Prachtig, toch? Daar gaat het over.

01:22:32

Voorzitter: De heer Van der Ploeg.

01:22:37

De heer Van der Ploeg: Het momentum is een beetje weg, omdat de heer Raterink het woord als eerste kreeg. Waar ik toch nog op reageren, meneer De Groot, is wat we volgens mij hiermee beogen - en ik hoop dat we dat ook allemaal tussen de oren krijgen - is dat wij onderdeel zijn van die natuur. Je kunt volgens mij dat niet meer los zien van elkaar. Ik ben heel blij met de ambitie dat de natuur voorop staat. Wij maken onderdeel uit van het ecosysteem. Wat de afgelopen jaren of decennia mis gaat, is dat we onszelf daar buiten plaatsen en het ten dienste stellen van ons als individu of als soort, maar wij zijn onderdeel daarvan. Dat betekent wellicht dat er zo dadelijk een keer keuzes gemaakt moeten worden, maar ik hoop dan dat altijd natuur op één zal staan als ecosysteem.

01:23:18

Voorzitter: Mevrouw Van Baal.

01:23:21

Mevrouw Van Baal: Dank u wel, voorzitter. Wat ons betreft zwakken we dat helemaal niet af. Daarom voeg ik daar ook naar van overerft dat? De wethouder geeft aan: u hoeft daar dan niet meer naar te kijken, maar wij gaan daar zeker naar kijken. Zeker als het gaat om de uitbreiding van Dronten zouden wij zelfs gaan voor 100%, al die nieuwbouwwijken. Je hebt één kans om het goed te doen, dus wij zullen daar heel streng op zijn en absoluut dat niet naar beneden laten zakken, die ambitie.

01:23:47

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Vulink.

01:23:49

De heer Vulink: Voorzitter, in antwoord op de vraag van de ChristenUnie: dat is de reden waarom wij bepleiten dat we natuur ook zien in het perspectief van brede

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

welvaart. Daar zitten die elementen in. Dat betekent dus ook dat je altijd naar de juiste balans zoekt met betrekking tot alle facetten die de brede welvaart bepalen.

01:24:11

Voorzitter: Mevrouw Van der Harst.

01:24:11

Mevrouw Van der Harst: Dank u wel, voorzitter. Ik heb hem anders gelezen. Ik deed een oproep om het integraal te wegen. Wat mij betreft is het en-en. Dus en financiële en planmatige en natuurinclusief.

01:24:31

Voorzitter: Meneer Ekkel.

01:24:32

De heer Ekkel: Dank u wel, voorzitter. Wat mij betreft blijft het zeker staan. Ik onderschrijf die ambitie en ik vind hem ook groot. Ik kijk nog even naar de VVD, die begon de inbreng toch met de opmerking dat grosso modo de ambitie laag is van dit plan. Dit vind ik er één die dat helemaal niet is. Gemiddeld gezien vind ik de ambitie redelijk hoog, ook op andere punten. Ik stel me voor dat als we dadelijk een eerste plan krijgen in zuid zuid, dat er een soort van natuureffect rapportage een hoofdstuk of paragraaf zit waarbij niet alleen gekeken wordt naar de effecten op de natuur ten aanzien van biodiversiteit. Ik sluit me aan bij de VVD ten aanzien van klimaatadaptatie en water en allerlei andere aspecten. Die integrale aanpak hoop ik daar zeker in terug te vinden. Dank u wel.

01:25:29

Voorzitter: Dank u wel. Meneer de Groot.

01:25:32

De heer Ekkel: Om nog even te reageren op iedereen: fijn dat jullie ook op mij hebben gereageerd. Misschien wekte ik de indruk dat ik dit een te groot of te ambitieus doel zou vinden. Dat zeker niet. Ik onderschrijf het ook van harte. Ik ben er ook heel blij mee dat dat we zeggen van natuurinclusief werken gaan we doen. Laat dat voorop staan. Alleen ik vind het wel spannend als we straks echt dingen in de uitvoering komen of als dingen echt ter sprake komen dat we dan ook voet bij stuk houden en zeggen van dat hebben we wel afgesproken en dat natuurinclusieve werken heeft de prioriteit en dat we dat ook laten meewegen in onze afwegingen. Dat wil ik graag gezegd hebben. Dank u wel.

01:26:16

Voorzitter: Waarvan akte. Dank u wel, meneer Vulink.

01:26:19

De heer Vulink: Voorzitter, gezien deze vraag zou ik nog wel even willen inhaken op wat zojuist is gesteld over de taak en de rol van de groene ambassadeur. Als ik kijk naar het antwoord op mijn vraag, een van de schriftelijke vragen, staat daar ook dat de ambassadeur op basis van het voorgestelde besluit en de impact op het ecosysteem bepalend is voor de integrale afweging en dus besluitvorming. Is dat een juiste interpretatie, ja of nee? Als ik inhaak op de vraag van de ChristenUnie dat de natuur centraal staat, betekent dat dan dat we dezelfde mogelijke situatie krijgen

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

zoals nu met de stikstof, dat niks meer kan omdat er een element is dat de natuur centraal staat en allesbepalend is?

01:27:13

Voorzitter: De wethouder.

01:27:15

Wethouder Hillebregt-de Valk: Een mooie discussie voert u met elkaar en ook mooi voelt hoe groot de ambitie is om natuurinclusief te werken. Het heeft twee onderdelen en dat heeft u denk ik goed door op het moment. Het is niet alleen als je natuurinclusief gaat denken en werken en vanuit natuurlijk kapitaal en vanuit welvaart gaat redeneren, komt een plan er ook anders uit te zien. U heeft twee momenten om er iets van te vinden. Enerzijds is het nu in uw ambitie en in uw visie om natuurinclusief te denken en te werken. Dat betekent dus als we het over zuid zuid hebben en u krijgt dat hele concrete plan en we hebben dat natuurinclusief bekeken, vindt u daar inderdaad zoals u daarover spreekt informatie terug over wat we doen in die wijk of wat wij vinden wat moet gebeuren in die wijk als je het hebt over dat natuurlijk kapitaal, als je het hebt over het ecosysteem, als je het hebt over natuurinclusief bouwen.

01:28:18

Wethouder Hillebregt-de Valk: Vervolgens hebt u natuurlijk wel alle kans - want u weet ook dat de wereld is groter dan één belang - om op het moment dat we het over dat onderwerp hebben om te kijken - want het zal ook iets kosten ongetwijfeld - of u op dat moment die ambitie wilt waarmaken onder welke condities. We gaan zorgen als u dit programma vaststelt dat u die informatie tot u krijgt en dat u weet wat die ambitie dan is als je daar natuurinclusief gaat bouwen. Op aanvulling van de VVD: terecht van wordt het dan een showstopper of gaat het dan vertragen? Of gaan we dan helemaal niks meer doen? Nee, we zorgen vooral dat u een in een voller en logisch geheel uw besluit kunt nemen waar de natuur het groene uitgangspunt is van ons handelen zoals in de Drontense principes ook staat. We zorgen vooral voor een voller beeld.

01:29:19

Wethouder Hillebregt-de Valk: Dat geldt ook voor die groene ambassadeur. Ten eerste, dat moet zich nog verrijken. Ook daarin willen we u natuurlijk best meenemen hoe dat er dan uit gaat zien concreet. We weten dat die groene ambassadeur een stem krijgt van de natuur. Dat willen we graag. We willen dat de groene ambassadeur een adviserende rol krijgt in die besluitvorming die plaatsvindt, zodat we zeker weten dat die natuur altijd de stem heeft. Het kan onze besluitvorming zijn. Het kan uw besluitvorming zijn, zodat we dat kunnen waarborgen. Nog één ding: natuurinclusief werken kan zo klein fijnmazig zijn als dat onze bestemmingsplannen er anders uit kan zien. Dat kan gaan over dat we voorwaarden scheppen. Om maar aan te geven hoe mooi en groot die ambitie is.

01:30:18

Voorzitter: Dank u wel. Zijn we klaar met de beantwoording van de eerste termijn? Is het nog een vraag, meneer Ekkel? Of wilt u meteen met de tweede termijn beginnen? Nou, u bent heel voortvarend. Dan geef ik u het woord.

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

01:30:30

De heer Ekkel: Dank u wel, voorzitter. Ik heb nog een drietal punten die ik graag nog even wil aanhaken. Ik blijf nog even hangen bij de opmerking van de wethouder dat we bij een gedragsdoel een kennisindicator hebben gekozen omdat dat makkelijker is. We weten allemaal dat als je gedrag wilt veranderen mensen... Een composthoop laten maken in de tuin. Dat een artikel over een composthoop en de waarde daarvan in het Flevopost maar één stapje is en dat het helemaal niet ertoe leidt dat mensen zich ook natuurinclusiever gaan gedragen wat betreft de eigen tuin. Dat sluit ook aan bij de zorgen die wij al hadden ten aanzien van de juiste indicatoren. Daar blijf ik nog wel even op door exerceren wat betreft een eventuele motie. Het stemt mij niet gerust en ik hoor graag de collega's.

01:31:29

De heer Ekkel: Dan het volgende punt. Hoeveel geld zit er nog in het schoolpleinen budget? Ik heb de collega's daar nog niet over gehoord. Ik weet wel dat de wethouder in de beantwoording zegt daar ben ik helemaal niet zo voor. Laten we dat vooral daarin laten zitten. Ik heb de GroenLinks vertegenwoordiger, mevrouw Van Baal, daar ook nog niet over gehoord volgens mij. Hoe kijkt zij daar tegenaan? Ik zou het toch graag, als het duidelijk is hoeveel budget het is, nog even de discussie met jullie willen aangaan. Gaan we dat nog omkatten richting natuureducatie voor de jeugd? Dat zou voor ons betreft een goed doel zijn. Tot slot ben ik nog benieuwd. Ik heb niet meegeschreven. Ik was even met wat anders bezig. Wat zou nou die vijfde programmalijn wat de VVD betreft moeten zijn? Ik hoor graag nog even van meneer Vulink wat nou die vijfde programmalijn zou moeten behelzen. Is dat dat integrale denken? Het bleef nog even bij me hangen, vandaar de vraag.

01:32:27

Voorzitter: Meneer Vulink, wilt u die meteen beantwoorden?

01:32:29

De heer Vulink: Ja, voorzitter, heel graag. Ik heb die integrale afweging wel genoemd, maar het is net ook al eventjes vermeld. Biodiversiteit, natuurinclusief, over welke wijze u het ook gaat noemen, beoogt een meerwaarde op te leveren. Die meerwaarde zien we graag ergens verankerd in het programma. Als we kijken naar de tekst en de toelichting op het hele programma wordt daar regelmatig het woord welbevinden, gezonde leefomgeving en brede welvaart genoemd. In het perspectief van. Mijn logische verwoording daarvan is dat we ergens verankerd willen zien dat het een bijdrage levert aan deze drie thema's, dus een bijdrage leveren aan welzijn of welbevinden, aan een gezonde leefomgeving in welke kenmerken dan ook en aan de brede welvaart.

01:33:27

De heer Ekkel: Voorzitter?

01:33:27

Voorzitter: Ja.

01:33:28

De heer Ekkel: Verduidelikend. Dat is dan meerwaarde ten opzichte van de meerwaarde die de natuur krijgt als je meer aandacht aan biodiversiteit besteedt vanuit het denken over intrinsieke waarde?

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

01:33:46

De heer Vulink: Ja, all in.

01:33:53

Voorzitter: Dank u wel. Tweede termijn, meneer De Groot.

01:33:57

De heer De Groot: Nog even aanhaken op die groene schoolpleinen. Die regeling stopt januari 2026 las ik. Is het dan niet een idee dat het dan gewoon loopt tot januari 2026 en dat het geld dan ten goede komt voor programma biodiversiteit, zodat het sowieso ten goede komt van biodiversiteit? Misschien denk ik te makkelijk, maar het lijkt als een simpele oplossing.

01:34:23

De heer Ekkel: Dat is ook een optie, maar ik hoor eerst graag hoeveel er nog in zit.

01:34:28

Voorzitter: Weet de wethouder dat misschien?

01:34:31

Wethouder Hillebregt-de Valk: Zeker weet ik dat. Er zit nog € 100.000 in. Misschien is het ook goed om te weten dat één derde van het budget is uitgegeven nu. Het is misschien ook goed om te weten dat er enige verwachting is dat er nog wel gebruik van wordt gemaakt. Een deel van de scholen staat op de lijst om vernieuwd te worden, maar een deel niet. Het is niet zo dat wij verwachten dat er helemaal niets gebeurt, maar dat is uiteraard aan u om daarover te besluiten.

01:35:03

Voorzitter: Mevrouw Van Baal.

01:35:05

Mevrouw Van Baal: Dank u wel. Ik dacht: ik neem het mee in de tweede termijn, maar nu gaat het weer over de schoolpleinen, dus misschien goed om ook vanuit ons te reageren. Het zou natuurlijk zonde zijn als dat geld weer verdwijnt naar de algemene middelen. We willen het uiteraard voor dat groene doel behouden. Ik ben wel een beetje huiverig om het van de schoolpleinen af naar iets anders te doen, omdat wij als GroenLinks het nog steeds heel erg belangrijk vinden dat die schoolpleinen vergroend worden. We hebben toen natuurlijk gezegd van voor alle scholen moet er een gelijk bedrag in zitten. Eerlijk verdeeld. Er is inmiddels duidelijk - dat bleek ook uit de beantwoording onlangs vanuit het college - dat er gewoon een aantal scholen zijn waarbij het nu niet aan de orde is, omdat ze met verhuizingen bezig zijn of het samenvoegen van scholen.

01:35:50

Mevrouw Van Baal: Allemaal valide redenen om nu te zeggen: dat gaan we niet redden voor 2026. Misschien zijn er wel scholen die al wel een stap hebben gezet, maar nog meer ambities hebben. Dan zouden we daar ook naar kunnen kijken. Dat het misschien wel bij schoolpleinen kunnen houden, maar dan volgens een andere verdeling. Of dat we meer naar de techniek van die regeling kijken. Hoe kunnen we nou zorgen dat het toch in die schoolpleinen terecht komt? Dat is ook denk ik wel heel erg uitvoering. Die ambitie van het stimuleren van vergroening schoolpleinen zou ik heel graag wel in dit plan willen houden.

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

01:36:28

Voorzitter: Dank u wel. Dan wil ik graag verder met de tweede termijn. Wie mag ik het woord geven? Meneer Vulink.

01:36:36

De heer Vulink: Voorzitter, als we kijken op pagina achttien van het programma, dan lees ik daar: inrichting en beheer openbare ruimte, zijn er kansen om biodiversiteit kostenneutraal mee te nemen. Dat betekent dat een aantal maatregelen in de openbare ruimte niet in het programma zitten. Is dat de juiste conclusie? Er staat dat het inrichting en het beheer groene ruimte kostenneutraal kan worden doorgevoerd. Dat betekent dat er in het huidige programma, zoals het nu voorligt, geen kosten zitten met betrekking tot inrichting en beheer van de openbare ruimte.

01:37:23

Wethouder Hillebregt-de Valk: Voor het gemak reageer ik direct. Ik kijk even die kant op. Er is een apart financiën voor groenbeheer. Volgens mij wat hiermee wordt bedoeld: als wij onze eigen openbare ruimte beheren, doen en deden wij dat lang niet altijd op een manier die het ecosysteem of de biodiversiteit verrijkt. Op het moment dat je dat gaat doen, dan zeggen wij: dat kan kostenneutraal. Dan hebben we het dus over de gelden van het beheer. Groenbeheer is een andere pot geld dan waar we het nu over hebben. De verwachting is dat het kostenneutraal kan. De verrijking van biodiversiteit in ons openbare ruimte kan kostenneutraal.

01:38:16

Voorzitter: De heer Vulink.

01:38:17

De heer Vulink: Zo las ik dat ook. Dat betekent dus dat het budget op geen enkele wijze naar de openbare ruimte gaat? Ook bij het herinrichten van de huidige openbare ruimte? Of ligt daar weer een knip tussen het beheer en het herinrichten? Ook daar zijn ambities neergelegd dat we ook gaan herinrichten en gaan bijsturen. Bijvoorbeeld zoals de afgelopen jaren op bepaalde plekken het gras voor andere groenelementen vervangen.

01:38:55

Wethouder Hillebregt-de Valk: Klopt. Het raakt elkaar heel goed. Het raakt elkaar zeker. Het beheer van onze openbare ruimte versus onze ambities in de biodiversiteit. Als we kijken naar beheer en de gelden die we daar hebben, zijn er een aantal wijzigingen die ons geld bij wijze van spreken opleveren. Bijvoorbeeld omdat ons maaibeleid is veranderd vanwege de biodiversiteit. Dat zou je misschien iets kunnen opleveren. Tegelijkertijd zijn we in het beheer bezig met bijvoorbeeld bepaalde plekken helemaal opnieuw of anders inrichten om te zorgen dat het ecosysteem of de biodiversiteit daar ter plekke vergroot. Dat kost natuurlijk geld, maar alles bij elkaar laat zien dat het niet kosten opdrijvend is.

01:39:41

Voorzitter: Meneer Vulink.

01:39:41

De heer Vulink: Dan wil ik het toch hebben over het voorbeeld wat de wethouder eerder gaf over 500 bomen planten. Waar gaat de wethouder bij wijze van spreken die 500 bomen planten?

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

01:39:54

Wethouder Hillebregt-de Valk: Dat was een fictief voorbeeld, maar ik begrijp wel waar u naartoe wilt. Als je kijkt bijvoorbeeld naar de ambitie hier in het centrum, daar hebben wij een ambitie waar een koppelkans in zit. We willen verbinding maken. We hebben de ambitie om te winkelen in een park. Het leek ons heel erg leuk. Dat is ontmoeting en winkelen, maar we hebben in het centrum ook last van hittestress en waterstress. We moeten daar iets doen met klimaatadaptatie. Als je zo'n concrete plek wilt aanpakken - de ambitie en de visie die we hier vastleggen in de biodiversiteit - moet ik daar echt apart voor u naar de raad komen. Voor dat soort kosten die je dan maakt in aanleg en beheer moet ik apart naar uw raad. Dat is best heel kostbaar. Op het moment dat we iets nieuws doen, kom ik bij de raad. Wij hadden het in de voorbespreking er ook over. U zou het een beetje gek genoeg kunnen vergelijken met hoe dat werkt met een IHP.

01:41:02

Wethouder Hillebregt-de Valk: Dat stelt u vast, de visie op onze onderwijsgebouwen. Op het moment dat er een school moet worden verbouwd, kom ik ook bij u terug. Dat geldt bij biodiversiteit ook soms. Dit is een visie over hoe wij omgaan en hoe wij ons effect kunnen bereiken op basis van vier doelen. Het kan zijn dat we heel concreet een plek hebben - het zou ook Dronten zuid zuid kunnen zijn - en dan kom ik bij u terug.

01:41:30

Voorzitter: Dank u wel. Dat was de tweede termijn, meneer Vulink? Dan wil ik graag nu de partijen langs voor een tweede termijn en dan aan het eind vragen de wethouder om de tweede termijn te beantwoorden. Meneer Van der Ploeg.

01:41:42

De heer Van der Ploeg: Dank u wel, voorzitter. Ik wilde even reageren op wat de wethouder zei. Die uitvoeringsprogramma of plannen... Ik weet zelf de term nu ook niet meer die we gebruiken. Activiteitenplan. Die moeten nog gemaakt worden. Is het mogelijk op het moment dat het komt dat u dan enigszins afprijst welke activiteiten daarin geld gaan kosten? Zoals het voorbeeld wat u zojuist zelf noemt rondom het centrum. Mevrouw Van Baal zei net iets van 130, maar ik zei vorige week iets van € 200.000 voor de aankomende jaren. Dat gaat niet genoeg zijn om biodiversiteit de impuls te geven die nodig is, want dat zit in de uitvoering allemaal. Is het mogelijk om zo dadelijk ook alvast een beeld te krijgen? Wat is dan onze ambitie als het gaat om financiën, zodat we daar ook in ons denken alvast in geactiveerd worden? En niet iedere keer los als er een activiteit komt die geld kost met elkaar het gesprek over moeten voeren. Dat moeten we wel voeren, maar dat we een integraal beeld al krijgen van dit kost ons straks X op termijn. Is dat mogelijk?

01:42:48

Wethouder Hillebregt-de Valk: Er zitten puntjes op mijn app hier. Ik denk dat ik een antwoord krijg. Ik zie dat de mensen thuis dat ook kunnen zien. Dat komt helemaal goed. Het is al zo dat de ambitie die we hebben met de activiteiten die erbij horen - per doel hebben we vier doelen die u gaat vaststellen - dat u kunt zien wat dat kost. We hebben in een van de laatste hoofdstukken u inzicht willen geven over welke activiteiten deden we en wat gaan we extra doen? Op die manier willen we u inzicht geven van als u voor dit programma de financiën beschikbaar stelt wat je ervoor

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

terugkrijgt. We kunnen alle activiteiten die hierin worden genoemd waarmaken. Als ik het heb over bijvoorbeeld zo'n aanpassing in het centrum zit dat er niet bij. Ik kan, als u dat wenst, wel een overzicht maken. Er zijn wel meer voorbeelden waarbij je ziet als je echt een verschil wil maken of echt een verandering wil maken...

01:44:03

Wethouder Hillebregt-de Valk: Dat heeft op zich niet direct te maken met de visie die je hier vaststelt, maar zijn wel met deze visie en gedachtegang ontwikkelingen die op de rol staan en waar we met u graag over in gesprek willen. Als u zegt van kunt u daar nou inzicht in geven? Dat kan. Ook in gezonde leefomgeving is een voorbeeld waar we bezig zijn met een pilot: hoe kunnen we nou zorgen dat mensen die zorg ontvangen en ook een leefomgeving hebben die klopt? Als we toch kijken naar een leefomgeving die klopt, kijken we ook direct dat we met elkaar zorgen dat de biodiversiteit en natuurinclusieve gedachte klopt. Dan kunt u zich ook voorstellen dat mochten we ooit besluiten dat het een heel goed idee is dat we daar bij u op terugkomen. Zo zijn er best wel een aantal zaken waar we mee bezig zijn, waar we mogelijk specifiek geld voor nodig hebben. Daar wil ik u uiteraard inzicht in geven. Geen enkel probleem.

01:44:57

De heer Raterink: Dank u wel. Dan wil ik nu toch echt verder met de tweede termijn. Dan mag ik u daar ook een woord voor geven, meneer Van der Ploeg?

01:45:04

De heer Van der Ploeg: Wat mij betreft was dat mijn inbreng in de tweede termijn. Ik noteer een toezegging van de wethouder, begrijp ik.

01:45:12

Voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik nog meer het woord geven voor de tweede termijn? Dat is de heer Raterink.

01:45:20

De heer Raterink: Dank u wel, voorzitter. Ik had in het begin al gezegd dat wij met een tweetal moties komen. Die zitten al een tijdje in het vat. Die hebben hier ook al voor gelegen. In elk geval de motie vergroening van de bushokjes. Die heeft voorgelegd om daar planten op aan te brengen. Dat is gelijk ook klimaatadaptief. Het is groen en het draagt bij aan de biodiversiteit, dus die zullen wij inbrengen. We hebben ook nog een motie en die heet de motie struikrover. Zult u denken: wat is dat nou weer? Dat is heel simpel. Er zijn mensen die hun tuinen renoveren. Er zijn bedrijven die hun tuinen renoveren. Daar komt groen vrij. Het kan zijn dat er een stuk liguster, ligusterhaag, een paar coniferen, een verschrikkelijk mooie rode rhododendrons ligt. Dan zien wij dat die mensen bellen naar de gemeente en dat u dan een bewaarplaats heeft voor die planten en dat andere mensen die dan weer kunnen komen ophalen, die hun tuin opnieuw moeten inrichten en die dan nog helemaal geen plantmateriaal hebben.

01:46:30

De heer Raterink: Zo voorkom je dus dat er heel veel wordt geteeld wat voor de kat zijn staart wordt geteeld, omdat dat dan verloren gaat terwijl dat hele mooie bomen en struiken zijn. Daar komen wij mee. Het zal misschien wel een kleine bijdrage vergen van de gemeentewerken. Misschien kunnen we dat dan oplossen door die

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

planten [onhoorbaar] betaal je natuurlijk helemaal blauwe vingers, dat je die voor een klein bedrag dan weer meegEEft aan die mensen die ze graag willen hebben. Tot zover in tweede termijn. Dank u.

01:47:08

Voorzitter: Dank u wel, meneer Raterink. Mevrouw Van Baal.

01:47:11

Mevrouw Van Baal: Dank u wel, voorzitter. Ik zit echt nog een beetje te worstelen, want de raadsvergadering is natuurlijk over twee weken. Ik hoor bij iedereen dat we nog moeite hebben om grip op te krijgen op die uitvoering en op de doelen. Er staan wel doelen in het plan, maar die staan met name in deel twee. Die staan in het actieplan zoals dat dan heet en daar gaan wij dan niet over. Terwijl ik denk: daar zou je wel heel mooie discussies met elkaar over kunnen voeren. Bij natuur dichterbij de mensen gaat het over het stimuleren van de vergroening van de schoolpleinen, stimuleren van natuurvriendelijke inrichting van tuinen. Dan kan je met elkaar van gedachten wisselen van welke van die twee vinden we nou belangrijker? Of welke prioritering willen we daar in aanbrengen? Doen we dat alleen met zachte middelen door die tuinsessies te ontwerpen? Of zetten we daar ook een pot geld tegenaan van onze ambitie is groter?

01:48:10

Mevrouw Van Baal: Die discussie hebben we nu niet echt met elkaar kunnen voeren omdat iedereen ook wel voelt van dat zit nu in die uitvoering en daar gaan wij niet over. Terwijl ik denk: dat soort dingen als doel hadden prima ook in de strategie en de visie gekund. Dan hadden we daar ook meer een politiek debat met elkaar over kunnen hebben. Ik zit nu te denken van hoe kunnen we op de een of andere manier toch dat wel, terwijl het in het uitvoeringsplan staat, toch een soort van onderdeel kunnen laten worden van onze besluitvorming over twee weken? Daar ga ik op puzzelen om te kijken of we daar toch iets van die doelen en prioritering vanuit ons in kunnen krijgen wat dan natuurlijk weer doorwerkt in dat uitvoeringsplan. Dat is nog even een puzzel.

01:48:54

Voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Popa.

01:48:58

Mevrouw Popa: Ik heb hetzelfde gevoel. Er werd net gezegd over die 60% natuur dichterbij de mensen brengen. Dan hebben we het over 60%. De wethouder zei van we hebben gekozen voor dat doel, omdat je dit kunt meten. Gedrag kun je niet meten. Toen dacht ik: als je de natuur dichterbij mensen brengt, dan kun je bijvoorbeeld ook kijken naar het gedrag van hoeveel mensen vergroenen hun tuin? Als je nu door Dronten rijdt of Biddinghuizen of Swifterbant, dan zie je heel veel tuinen worden leeg gehaald en het wordt vol geplant met grind of tegels. Ik denk dat je gewoon kan tellen van hoeveel tuinen worden er vergroend? Dat is toch ook een gedragsverandering, lijkt mij?

01:49:46

Voorzitter: Dit was een reactie op mevrouw Van Baal. Dank u wel.

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

01:49:53

Voorzitter: Tweede termijn. Wie mag ik het woord geven nog voor de tweede termijn?
De heer Ekkel.

01:49:59

De heer Ekkel: Ik had in mijn tweede termijn al een aantal punten aangehaald, maar naar aanleiding van een discussie wil ik graag nog een paar opmerkingen maken als dat mag. Het eerste betreft nog even reagerend op die groene schoolpleinen, de opmerking van mevrouw Van Baal. Financieel collega heeft even meegekeken. Er zitten € 127.500 in het potje volgens wethouder Lap. In de beantwoording van de toezeggingen enige tijd geleden doen zes scholen nog mee. Zes keer 7,5 is € 45.000, dus het blijft hoe dan ook € 82.500 over en misschien nog wel meer. Ik zou het jammer vinden als we tot 31 januari 2026 wachten, waarbij de gesprekken met de scholen misschien komend kalenderjaar ook al in het kader van het activiteitenplan aan de orde zijn. Het is op een of andere manier toch nog even kijken - kijkend naar mevrouw Van Baal. Die ruimte is er dus gewoon - of we niet een oproep komen doen om in ieder geval die € 80.000 dan alloceren voor de doelstellingen ten aanzien van de natuur dichterbij brengen en dan de doelgroep jeugd.

01:51:01

De heer Ekkel: Het kan ook een amendement worden bij de kadernota 2026 uiteraard. Dat is mij om het even, maar daar zijn we alweer een paar maanden verder. Als wij het signaal nu meegeven van wij zijn ambitieus als het gaat om die doelgroep. Het schoolplein betreft links- of rechtsom de doelgroep 4 tot 12 jaar. We geven nu al het signaal af naar de wethouder in de raadsvergadering over twee weken met bijvoorbeeld een amendement: neem in het denken over het doel natuur dichterbij de mens brengen, bij de burger brengen en deze doelgroep ook in je achterhoofd dat er meer mogelijk is omdat je wat budget hebt van het groene schoolpleinen, zou mij dat veel waard zijn. Dat is één. En ik heb dezelfde worstelingen als mevrouw Van Baal als het gaat om de doelen.

01:51:51

De heer Ekkel: Overigens monitoring en evaluatie - waar we in de motie natuurlijk ook een tijdje geleden heel expliciet om gevraagd hebben - is wel onderdeel van het programma. Dat staat niet in het activiteitenplan, dat staat bij het programma. Daar staan nog een aantal doelen geformuleerd bij. Ik ben even zoekend naar over welke doelen u het dan heeft ten aanzien van het actieplan.

01:52:12

Voorzitter: Mevrouw Van Baal.

01:52:13

Mevrouw Van Baal: Ja, dat klopt inderdaad. Alleen die zijn heel beperkt. In het actieplan staat per programmalijn staat... Het zijn de kopjes van en dit gaan we doen onder... Terwijl je daar juist hele mooie doelen van kunt maken.

01:52:29

De heer Ekkel: Ik zou liever concrete doelen in het plan hebben en lezen dat die actieplannen in... Sorry, voorzitter. Lezen in het actieplan dat die acties heel specifiek aanhaken op die meer concrete doelen dan die nu geformuleerd worden. Ik denk dat

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

we hetzelfde bedoelen. Laten we daar nog even samen naar kijken en misschien met andere fracties ook.

01:52:52

Voorzitter: Dank u wel, meneer Ekkel. Iemand anders nog voor tweede termijn? Meneer Vulink.

01:53:01

De heer Vulink: Ik wil wel inhaken op de vorige discussie. Dat sluit een beetje aan bij de opmerking die ik eerder maakte. Hebben we het over de strategische doelen? Ik noem het maar even de hoofddoelen die te maken hebben met de programmaliijnen. Of hebben we het over die subdoelen die nu voor een deel erin staan, maar die we dan ergens moeten opwaarderen naar hogere doelen? Het is een beetje zoeken naar de juiste formule en de verwachtingen ten aanzien van wat het college heeft met betrekking tot de rol van de raad in dezen en de ambitie van de raad, want die is denk ik duidelijk. We willen graag meesturen vanaf het begin en op de juiste manier worden geïnformeerd lopende het traject.

01:53:41

Voorzitter: Dank u wel. Dan sluiten we de tweede termijn af en is het woord aan de wethouder.

01:53:47

Wethouder Hillebregt-de Valk: Ik heb niet echt vragen gehoord, maar wel hoordende uw discussie. Ik probeer met u mee te denken. U stelt een kader vast. Wat dat betreft is er niks veranderd, ook al zijn we effect aan het sturen. Alleen dat kader noemen we dan een effect met doelen daaronder. Dat doet u nog steeds, dus daar bent u van. Tegelijkertijd hebben we gezegd: dat is leuk als wij als gemeente een kader vaststellen, maar dat willen we dat ook kunnen monitoren en kunnen meten. Vandaar die monitor. Ik zit met u mee te denken. Normaal gesproken krijgt u ook niet altijd, als u een kader vaststelt, überhaupt inzicht in een uitvoeringsprogramma. Ook niet ten tijde dat we ook geld aan u vroegen. Ik zit te denken aan transitievisie warmte. Volgens mij hebt u een jaar moeten wachten op het uitvoeringsprogramma dat volgde. Er zat veel tijd tussen het vaststellen door u het kader over transitievisie warmte versus uitvoeringsprogramma.

01:54:46

Wethouder Hillebregt-de Valk: Ja, natuurlijk ga ik met heel veel plezier, in alle eerlijkheid, met u in gesprek over die uitvoering en hoe we daar dan handen en voeten aan geven. Daar zit natuurlijk wel een verschil in uw rol daar. U heeft een controlerende taak over de uitvoering en u heeft een kaderstellende taak over wat nu voorligt, het programma en de visie doelen. Ik probeer met u mee te denken. Er komt natuurlijk nog een ander moment, als u dat wenst, dat u inzicht kunt krijgen in die uitvoering, want dat hoort ook bij u. Ik probeer met u mee te denken. Moet dat nou allemaal in één keer? Als u dit vaststelt, heeft u dan uw vragen over de uitvoering opgelost? Ik denk dat er mogelijk ook een ander moment daarvoor is. Daar geldt overigens de P&C-cyclus ook voor. Juist omdat je zo meteen een monitor hebt, kun je dat gesprek voeren van in hoeverre is daar nou uitvoering aan gegeven en kunt u die controlerende rol nemen.

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

01:55:44

Wethouder Hillebregt-de Valk: Mocht u dat willen, kunt u ook uw ambitie bijschaven. Dat is waarom we die monitor hebben. Ik probeer met u mee te denken. Zo zijn er verschillende momenten hoe u in gesprek kunt gaan of blijven over die uitvoering. U gaat uiteraard over uw eigen afwegingen.

01:56:02

Voorzitter: Dank u wel. Meneer Van der Ploeg.

01:56:06

De heer Van der Ploeg: Ik puzzel toch ook wel net zoals alle anderen. Mevrouw Van Baal verwoordde het heel goed. De doelstellingen en het gat naar wat er daarna komt. In de vervolgbehandeling ben ik zoekend van hoe gaan we dat aanpakken zoals ons allen. Voor je het weet geleiden we dit stuk zo dadelijk door naar de raad van maart. Ik weet niet eens de datum. Februari. Dank u wel. Dan komen we met tig aantal amendementen om die doelen te verrijken. Ik weet nou niet of dat de weg is die we zouden moeten bewandelen. Ik zou me ook kunnen voorstellen dat we zeggen: kunnen we dit niet teruggeven aan het presidium en wellicht een maandje opschuiven, wat tijd kopen, om met elkaar na te denken over en hoe kunnen we dat stuk verrijken?

01:56:54

De heer Van der Ploeg: Ik zit zelf niet heel erg... Ik ben benieuwd naar de rest. Als we het hele stuk gaan amenderen, omdat wij ons zo betrokken voelen bij - wellicht wat u zegt - uitvoering, maar denken: nee, we willen die doelen meer SMART geformuleerd hebben of wellicht iets anders verrijkt hebben. Dan blijft er in die zin niet zo heel veel over van SMART doelen die nu bij de programmalijnen staan. Mijn vraag is: is het niet een verstandigere route om te zeggen van laten we dit een maand opzouten zodat we wat ruimte hebben en ook na kunnen denken over hoe wij dan toch wat meer die comfort kunnen krijgen die we daarin zoeken?

01:57:30

Voorzitter: Zou u nou opzouten?

01:57:34

De heer Van der Ploeg: U kent het spreekwoord opzouten. Dat is van vroeger toen we nog geen koelkasten hadden. Toen zoutten we de boel op. We nemen iets langer de tijd.

01:57:44

Voorzitter: Dank voor deze verhelderende opmerking. Helder. Ik had er ineens hele andere beelden bij. Wilt iemand reageren op het voorstel van de heer Van der Ploeg? Mevrouw Van Baal.

01:57:55

Mevrouw Van Baal: Ik voel daar eerlijk gezegd wel voor. Ik zei aan het begin ook al van ik twijfel een beetje van moeten we nou volgende of over twee weken allerlei amendementen in fietsen om toch proberen dit voor elkaar te krijgen? Of doen we even een pas op de plaats? Ik dacht: misschien kan het college daar nog een extra stap in doen. Ik begrijp dat het college helemaal achter deze doelen staat, dus zij zullen het niet voor ons doen. Misschien is het wel een heel goed idee.

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

01:58:17

Voorzitter: Dank u wel. Meneer de Groot.

01:58:20

De heer De Groot: Het gesprek een beetje gehoord hebben, dan is het vooral de indicator bij natuur dicht bij mensen brengen dat problematisch is. Als dat de enige is, heb ik toch de indruk dat we voor de komende raadsvergadering wel met iets anders zouden moeten kunnen komen. Als er aan veel meer doelen nog amendementen en moties komen, is wat meer tijd misschien nodig. Als dat het enige doel is waar echt veel problemen is, hoeft het voor mij niet een maand opgeschoven te worden.

01:58:51

Voorzitter: De heer Ekkel.

01:58:51

De heer Ekkel: Ik vind het ook wel een goed idee. Ik dacht ook al van mochten wij dat amendement komen van de verschillende doelen, dan is hoe dan ook even overleg met een ambtelijke bijstand, de mensen in het huis, relevant. Dat kunnen we via de e-mail over en weer gaan doen. We kunnen ook met een aantal mensen die op dit punt graag willen meedenken gaan zitten ergens begin maart. Volgende week gebeurt er natuurlijk ook niet zoveel, dus ik vind het goed voorstellen om het even te parkeren.

01:59:25

Voorzitter: Meneer Vulink.

01:59:26

De heer Vulink: Voorzitter, ik steun dat voorstel wat geïnitieerd is door D66. Ook wij hadden het voornemen om minimaal een amendement te maken, gezien de discussie om een vierde programmalijn toe te voegen en gezien de discussie om de doelen aan te scherpen. Ik denk dat het zinvol is om dat op de wijze te doen zoals dat is voorgesteld. Even terug naar het presidium en ruimte geven om het aan te scherpen.

01:59:55

Voorzitter: Mevrouw Popa.

01:59:57

Mevrouw Popa: Kort en krachtig. Ik steun het voorstel van mijn buurman.

02:00:02

Voorzitter: Meneer De Groot.

02:00:04

De heer De Groot: Verhelderingsvraag aan de heer Vulink. U noemde een vierde programmalijn toevoegen. Een vijfde bedoelt u?

02:00:09

De heer Vulink: Een vijfde, bedoel ik. Eexcuus.

02:00:18

Voorzitter: De wethouder wil nog even reageren.

woordelijk verslag Oordeelsvormende vergadering 13-02-2025

02:00:20

Wethouder Hillebregt-de Valk: Ik heb de hele tijd die vrije vorm in mijn hoofd. Ik denk: oh, dat is helemaal leuk. Het goede nieuws is: zowel het college, maar zeker de ambtelijke organisatie, staan ten dienste van u en uw goede besluitvorming. Als wij iets kunnen betekenen in goede besluitvorming... Wat ik u gun, is een ontzettende leuke werksessie met de ambtelijke organisatie. Hint, hint. Dat is wat ik u gun, want u voert ontzettend goed gesprek. Als je kijkt het grote geheel als je het hebt over effectgericht sturen, dan wil je ook die monitort en hoe we dat doen met elkaar een beetje klopt. Ik wil u natuurlijk niks in de mond leggen, maar als we het dan toch uitstellen, dan gun ik u een hele mooie werksessie met de ambtelijke organisatie, zodat u tot die verfijning kan komen in dit programma.

02:01:15

Voorzitter: Dank u wel, wethouder. Wat vindt u ervan? Allemaal knikkers? Mevrouw Van der Harst.

02:01:23

Mevrouw Van der Harst: Ik vind het wel heel belangrijk, als wij dan zo'n werksessie gaan doen, dat we heel goed het verschil tussen het wat en het hoe voor ogen houden. Ik merk wel de neiging om heel sterk weer naar het hoe te gaan en daar heb ik toch in deze wat moeite mee, want dat betekent dat de biodiversiteit ook weer een maandje langer moet wachten. Eigenlijk hadden we daar de tijd niet voor.

02:01:46

Voorzitter: Dank u wel. Even de microfoon aan, meneer Raterink.

02:01:51

De heer Raterink: De T-som is nog geen tien en dan groeit nog weinig, zelfs gras niet.

02:01:57

Voorzitter: Dank u wel. Wilt iemand nog reageren? Ik wil naar een afronding toe. De conclusie is op voorstel van de heer Van der Ploeg van D66 dat u als raad adviseert om dit voorstel niet door te verwijzen naar de raadsvergadering, maar terug te brengen naar het presidium. Ondertussen heeft de wethouder toegezegd dat er een ontzettende mooie werksessie aankomt waar u allen ook een bijdrage aan kunt leveren. Er is ook nog een toezegging gedaan door de wethouder: inzage geven in de veranderingen die volgen en een financiële effect. Dat is ook vanuit meneer Van der Ploeg. Is dit een goede korte samenvatting? Ik wil u ontzettend bedanken voor de goede gesprekken die we hebben gevoerd en de verhelderende vragen die we over en weer hebben gesteld. Dit was deze vergadering over biodiversiteit. Dank voor uw aandacht en ik sluit de vergadering.